

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy óra ..... 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy óra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasabos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyiltér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, június 13.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: „Indokolással.”

A képviselőház ülése.

A Fejérváry-kasszárnya.

Tisztek a magyarfalás ellen.

Vasutasok értekezlete.

Takács Zoltán bűnpöze.

A király prágai útja.

Párbajért két évi várfogság.

Kegyelet és fejsze.

Hegedüs miniszter és a resicai sztrájk.

Nyolc napig fölakasztva.

Merénylet egy iparviszta ellen.

Tárca: Ez is megoldás. Irta: Montjoyeux.

Regény-Csarnok: Dawson bankja. Irta: Treumann József. Fordította: Hevessl Jenő.

„Indokolással.”

Arad, június 12.

Aradváros köztörvényhatósági bizottságának mai ülésén az ellenzéki pártállás képviselői azért támadták a főispáni átiratban foglalt indítványt, mert *indokolva* volt. Nem szokatlan a szélső rabulisztikának az a humoros megnyilatkozása, hogy ezt vagy azt a dolgot elfogadja, de nem az indokainál fogva, sőt az indokainak határozottan ellenmond, s ha ezek nélkül nem adják, akkor az egészet visszautasítja. Ma ugyanez az argumentum járta, azzal a hivatkozással, hogy politikai jellegű kérdésben a közgyűlés többsége az ellenzéki minoritással 50 percent elengedéssel az *indokok* rovására már alkalmilag kiegyezett volt.

Megengedjük, hogy volt ilyen eset, bár nem tudjuk mikor, de ha megtörtént volna, akkor az nem vetne valami fényes

világot a többségnek sem a logikájára, sem a politikai *bátorságára*.

Lehet-e, szabad-e valamit állítani, elfogadni, elhatározni, a melynek indokait nem ismerjük, és lehet-e, szabad-e a közéletben oly elhatározásokat dekretálnunk, a melyeknek jól ismert — *közismert* — indokait nyílt paktum folytán *elhallgatjuk*. Képzhető-e ennél megalázóbb bélyeg a többség politikai meggyőződésére és képzhető-e méltatlanabb megalkuvás az elvein nyargaló ellenzék részéről, annál, hogy hozzájárul, olyan határozathoz, melyet *indokainál fogva* el nem fogadhat, hozzájárul azzal a feltétellel, hogy ezen indokokat elhallgatják?

Arad város főispánja kezdeményezte, hogy egy nagy érdemű államférfiu nevére neveztessek el az épülőben levő honvédhuszár laktanya. Miért az ő nevére? ez a kérdés adódik önkénytelenül; e kérdésre felelt a főispán az ő indokolásában részletesen és alaposan, mert logikusan így kellett tennie és mert ezt elhagynia semmiféle külső siker, opportunus taktika vagy paktum érdekében a politikai morál elleni nagy vétség nélkül nem lett volna szabad. Legyünk ugyanis azzal már eleve tisztában, hogy egy, a szóban levőhöz hasonló akció sikerét nem az *egyhangúság*, hanem a dolog lényegét alkotó *igazság* adja meg. *Igaz-e*, hogy Fejérváry Géza báró érdemet szerzett a haza s különösen a honvédség fejlesztése körül? Igen vagy nem? Ha igen, akkor megszavazom az indítványozott tisztességet neki ellenzéki létemre is, ha *nem*, akkor nem nevezek el

még egy csőszházat sem a nevére, bár tizenhárompróbás kormányparti legyen is. Ez az igazság, e körül forog a dolog; ettől eltérni nem volt szabad, és helyes volt az eljárás, mely az igazság érdekében mellőzte a külső siker mázát, a — *taktikázást*.

Az ellenzéki szónokok egyike, Müller Károly, érezhette feladata nehézségét, midőn az indítvánnyal szemben egyszerűen elvi álláspontjának fenntartására szorított, oly mérséklet és tapintattal, a mely az elvi jelentőségű vitákat megilleti. A másik felszólaló Barabás, már az indítvány indokait támadta érdemleg, s éppen ezzel kompromittálta magát és álláspontját. Ne teketóriázzunk! Nézzünk szembe Barabás állításaival! Igaz-e, hogy a magyar királyi honvédséget osztrák szellem hatja át? Ez bizony nem igaz. Bizonyítással nem tartozunk. Itt is, ott is, országszerte érintkezhetünk honvédtisztekkel s jól tudjuk, hogy sehol közöttük osztrák szellemet nem találunk; sőt a honvédséghez áthelyezett tisztek is teljesen átveszik azt a különleges magyaros szellemet, mely a honvédséget áthatja. E szerint nem áll az, hogy Fejérváry a honvédségbe osztrák szellemet oltott. Viszont, igaz-e, hogy Fejérváry Géza báró a magyar tisztképzés ügyének fejlesztése körül megszerezte azokat a vívmányokat, a melyekkel az *ellenzéki aspirációk* teljességét kimerítette? Erre megint nem lehet más válaszuk, mint hogy *igaz*. E szerint Barabás Béla a mai közgyűlésen, magyarán mondva, eldobta a súlykot. De hát ez mit sem tesz;

TÁRCA.

Ez is megoldás.

Irta: Montjoyeux.

(Franciaából.)

Mikor Paul des Haudrettes egy szép napon — persze tökéletesen üres zsebbel — a körből hazament, érezte, hogy rendkívül fáradt, s hogy az örökségéből már semmi egyebe sincs, mint az adósságai. Mielőtt lefeküdt volna, célszerűnek tartotta, hogy megegyszer az anyja lágy szívéhez folyamodjék. Ezt azonban minden hiú reménykedés nélkül tette meg, mint ahogyan rászánja magát az ember a végső lépésre akkor, amikor tudja, hogy ez már ugyse árthat semmi és tudja, hogy is kerül semmibe sem.

Hányszor fordult már az anyjához, hogy mentse meg a veszedelemből! De már Haudrettesné is megunt a fia pazarlását s a család ügyvédjével megmagyaráztatta neki, hogy többé nem kaphat pénzt, mert az atyai örökséget már teljesen elverte s az anyja vagyonát is nagyon megrongálta s hogy Haudrettesné nem engedheti, hogy a fia tönkteregye az egészségét és az egész családját.

Paul tehát egyáltalán nem csodálkozott rajta, mikor másnap a következő választ kapta: „Nem változtathatom meg az elhatározásomat. Többé nem számíthatsz reám. Ha olyan

gyenge volnék, hogy engednék a kérésednek, akkor mindkettőnkét tönkretennél s tudom, hogy egyáltalán nem vagy képes arra, hogy kenyeredet megkeresd. A kérésed teljesítését tehát határozottan megtagadom, épen a te érdekében. Azonban mindazáltal segíteni is akarok rajtad. Valószínűleg emlékezel még Rapignat kisasszonyra, Rapignat fakeskedő leányára, akivel valaha sokat játszottál, amikor s üdítőre hazajöttél. A leány husz éves, az atyja férjhez akarja adni s maga a leány is nagyon szeretne már férjhez menni. Rapignat nagyon gazdag ember. A kis Ermelineből nagyon csinos leány lett. Akarod nőül venni? Fiam, már nem abban a korban élünk, amikor a nemesség az ilyen házasságot messaliancenak tartotta. Azt hiszem, ismered az én elveimet, s különben én magam is csak közönséges polgári családból származom. Rapignat rendkívül boldog volna, ha a pénzét és a leányát a Haudrettes-család valamelyik tagjának adhatná. Már most csak az van hátra, hogy megtetszel a leánynak. Azt hiszem, nem vagy olyan ügyetlen, hogy még ez sem sikerülne neked. Párizsban eléggé megtanulhattad már a nőhódítás művészetét. Az volna tehát a legjobb, ha minél előbb hazajönnél”

Paul ezt a levelet az ágyban olvasta el. Ránézett az órára: kilenc óra volt.

— Még kissé korán volna fölkelni . . . Megpróbálom, hátha el tudok aludni.

Behunyta a szemét, de nem birt elaludni. Folyton az anyja levelére gondolt. Ezt azonban végre meg is unta, ledobta a takaróját s kiugrott az ágyból.

Elkezdett öltözködni. Nagyon lassan, ahogyan csak azok tudnak öltözködni, akiknek nincsen semmi más dolguk. Mikor már felöltözött, leült egy karosszékbe, s megegyszer elolvasta a borzasztó levelet. A gondolatai lassankint tisztulni kezdtek.

— Az a legfontosabb dolog, hogy a tárcám üres . . . Ha itt maradok Párizsban, akkor nem lesz egy fillérem se, — tehát nem maradhatok itt. És ha megakarok házasodni, akkor mégis is csak haza kell mennem . . . S mit csinálnék itt Párizsban? Semmit. Az adósság csinálásból magából csak nem élhetek meg; s előbb utóbb végre mégis csak kénytelen volnék megházasodni . . . És miért ne nézném meg Rapignatnak a leányát? Nem válogathatok a leányokban . . . Haza kell mennem. S még ma este haza utazom . . .

Föltette a kalapját, kezébe vette a botját s a kesztyűjét, s kiadta a rendeletet, hogy készítsék ki az utitáskáját, meg a utra szükséges holmijait. Aztán elment reggelizni. Délután látogatába járt. Ugy érezte magát, mint aki nagy utra készül s fél, hogy többé sohasem tér vissza. A barátnőitől is úgy bucsuzott el, mint-ha többé sohasem látná őket.

Elbucuzott a Folies Fantastiques művész-

nem vesszük rossz néven, megesik az efféle a harc hevében könnyen, s itt is csak azért hozzuk föl, mert sajnálnók, ha a nyílt sisakkal vívott háboru helyett az elvek rovására kötött alkuk iszákjába burkolnók az igazságot. Bátorság és őszinteség! Megmondtuk nyíltan, miért akarjuk megtisztelni Fejérváry Gézát; és ha ennek a jól megérdemelt tisztességadásnak értékét csökkenteni akarták a tuloldalon *szavazás* követelésével, akkor lett volna nekik is bátorságuk elviselni az *ellenpróba* konzekvenciáit, a melyből kitűnik vala, hogy kik azok és hányan vannak, a kik egy oly férfi babérjai után kapkodnak, mint báró Fejérváry Géza?

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 12.

A hosszú szünet után ismét élénk lett a Sándor-utca. A folyosók már kora délelőtt megteltek nemcsak a vizontlátás örömeit élvezni, hanem talán főként azért, mert hire járt, hogy Rakovszky István nyilatkozni fog a napirend előtt a hazafiság dolgában.

A folyosón 3 napirend előtti felszólalásról is tudtak, de a mikor az elnök jó későn megnyitotta az ülést, csupán Rátkay Lászlóról tett említést, a ki aztán a delegáció ügyeiről diskurált és intézett kérdést a miniszterelnökhöz, a ki általános megnyugváásra válaszolt. Ugron is közbeszólt minden hatás nélkül. Már-már úgy látszott, hogy a Rakovszky affér elmarad, mert már a napirendre tért a Ház, a midőn Korniss után Rakovszky állott fel és reflektált Kubinyi multkori nyilatkozatára. Összehordott tücsköt-bogarat és levelekkel bizonyította jó hazafiságát, aztán a császári kijelentéseit letagadta. Kubinyi fenntartotta vádjait Rakovszky ellen.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Percel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Darányi Ignátz, Cseh Ervin, Plósz Sándor, Wlassics Gyula, Hegedüs Sándor miniszterek.

Elnök elparentálja Brenneberg Gyula volt brassói képviselőt. Bejelenti, hogy Szüts Jenő vaáli képviselőt igazolták.

Feilitzsch Artur báró Weisz Berchtold mentelmi ügyéről tett jelentést.

Nyegre László jegyző jelenti, hogy Rátkay

nőjétől, Fanny Brio kisasszonytól is, akinek legnagyobb része volt abban, hogy Paul des Haudrettes koldusbotja jutott. A művész néhány percig megvárakoztatta Pault a kis szalonban, míg valami jelentéktelen urat eltávolított, s aztán bebocsátotta őt.

— Ah, ön az, kedves Paul? Ah, ha tudtam volna, hogy ön várakozik a szalonban!... Mi jót hozott?

— Azért jöttem, hogy elbucsuzzunk, kedves barátóm. Elutazom.

— Ugy? ... És hova?

— Haza ... Az anyámhoz.

— Tehát nem sok időre utazik el?

— Sőt ellenkezőleg ...

— De ki kényszeríti erre?

— Nagyon egyszerű dolog ez ... Tönkre jutottam s most megházasodom.

— Látja, ez okos dolog. Jól teszi ...

— S ez önre nézve olyan közömbös dolog?

— Nem. De mit csináljunk? Nekünk az ilyesmire mindig el kell készülnünk ... De mondja csak, gazdag az a leány?

— Különös kérdés! ... De még nem vettem el.

— Remélem, hogy gondolni fog reám. Ugy-e, csinos ajándékot kapok?

— Hát még nem adtam elég ajándékot?

— Igen ... De még adnia kell egy

László az országos tornaünnepen elhangzott Gott erhalte tárgyában és Pichler a resicai sztrájk tárgyában fog interpellálni.

A delegáció felelőssége.

A napirend előtt felszólal.

Rátkay László és előadja, hogy midőn a függetlenségi párt attól tartott, hogy a delegációból centralparlament lesz, jogos volt az aggodalma. Ime, holott a törvény tiltja, a delegációban mégis németül tanácskoznak és németül beszélnek. Ez kijátszása a magyar tételes törvényeknek és megsértése, a magyar nemzeti önértetnek. (Tetszés a szélbalon.) De felszólalásának tárgya tulajdonképpen a miniszterelnök egyik beszéde, a melyben a hírlapok szerint kijelentette, hogy a delegáció a törvényhozásnak számadással nem tartozik, hanem végérvényesen dönt. Ez nem áll, mert a delegáció igenis erkölcsi felelősséggel tartozik a törvényhozásnak. Kérdi, hogy mondotta-e a miniszterelnök a fenti kijelentést?

Széll Kálmán miniszterelnök: A delegáció soha sem lépte túl hatáskörét és azt centralparlamentnek nevezni merőben téves, alap-talan vád. A delegáció legfőbb feladata a költségvetés tárgyalása. De a szólo tovább megy s azt mondja, hogy kizárólag ez a feladata a delegációnak, a melynek tanácskozási nyelve pedig kizárólag a magyar nyelv. Nem is hangzik ott más szó, mint magyar, de az albizottságokban megtörténik, hogy a kinek tetszik, közvetlenül németül intéz kérdést a közös külügyminiszterhez és hadügyminiszterhez, mert ezek nem magyar származásúak. (Zaj a szélbalon.)

Olay Lajos: Tanuljanak meg magyarul! Tudniok kell magyarul!

Széll: Ez nincsen a törvényben. Es senkinek sem lehet megtiltani, hogy németül is beszéljen.

Olay: Izlés dolga! Magyar képviselő ne beszéljen németül!

Kubik: Meg se engedném!

Széll: A mi pedig az én kijelentésemet illeti, a lapok sok téves nyilatkozatot adtak a számba. Az igaz — ugymond — hogy a delegáció a törvény értelmében nem tesz jelentést a törvényhozásnak, mert a delegáció határozatait a király a felelős kormány felterjesztése alapján szentesíti. Mindig óvakodott a delegáció hatáskörét és kompetenciáját kiterjeszteni. Ha olyan dolgokkal foglalkozott volna a delegáció, a melyek az ő hatáskörébe nem tartoztak, akkor igaza volna Rátkaynak, mert akkor igenis kellene jelentést tennie. Az ország jogait mindig respektálja és közjogunk ellen sohasem fog vétetni.

Ugron Gábor szerint a miniszterelnök azt imputálta neki, mintha ő valami törvénytelen kért volna akkor, a midőn jelentést kívánt a delegációban a törvényhozás számára. Ez nem áll. Ő azt látta, hogy a közös intézmények dol-

gai nincsenek mindenben törvényekkel szabályozva, hanem csak rendeletekkel. Így nincs közös szolgálati pragmatika, sem fegyelmi, sem pedig nyugdíjtörvény, hanem császári rendeletek útján való intézkedés az osztrák törvények alapján. Ezekről akart ő jelentést tételni a törvényhozásnak, hogy a közös intézményeket ne osztrák törvények alapján szabályozzák. Az ilyen abszolutisztikus rendszer ellen való intézkedésre akarta a magyar törvényhozást felhívni.

Széll miniszterelnök: Ugront nem támadta, csupán a maga részéről védekezett Rátkay ellenében. Ugron felfogása különben helytelen, de hiszen nem is lehet csalhatatlan ...

Polónyi: A miniszterelnök sem az!

Széll: Ezt nem is vindikálom magamnak s ez a különbség kettőnk között. (Élénk derült-ség.) Ugron sürgetései helyesek voltak, de jelentést tenni azokról felesleges, mert a közös orgánumok amugy is intézkednek. (Helyeslés.)

Következett a napirend.

Az összeférhetlenségi törvény.

A 13. §-nál

Korniss Ferenc a protekció ellen ad be módosítást, hogy képviselő ne járhasson közbe semmi protekcionális ügyben, különösen pedig nem kinevezési és előléptetési ügyekben. Ellenben a miniszterek néha informáltathassák magukat. (Helyeslés.)

A Rakovszky-Kubinyi affér.

Rakovszky István elfogadja Korniss módosítását. De egy nyilatkozatot is akar tenni. (Halljuk) a melyet joggal elvárhatnak tőle, de mert viviszkeciót akar végezni, s ehhez tengeri nyulra is szükség van, szeretné, ha Kubinyi Györgyöt behívnák. Az egész dolgot komikusnak és együgyűnek tartotta, azért nem szólt akkor mindjárt róla.

Elnök figyelmezteti, hogy e kérdés nem tartozik a tárgyhoz.

Rakovszky személyes kérdésben kér engedélyt erről szólhatni. A ház az engedélyt megadta.

Rakovszky: Kubinyi György azzal vádolta őt, hogy (Kubinyi belép) ő Pifkóval, Stickkel és Hurbannal paktált. Ez nem igaz. Felmutat egy levelet, a melyben Pifkó kijelenti, hogy személyesen nem is ismeri őt. Pifkó különben nem hazaáruló. Stickkel is csak egyszer beszélt. Stick különben egy szintén hozzáintézett levélben visszautasítja Kubinyi ráfogásait, hogy ő pánszláv volna. Hurbant azonban ismeri. Vele két napig és két éjjel volt együtt és folyton diskurált vele. de ennek is közvetve Kubinyi az oka, mert egy rokonával Hurban párbajt vívott és így került vele össze a szegedi fogházban. (Derült-ség.) Hurban különben érdekes, művelt ember. Sok olyan nézete van, a mit mindenki csak helyeselhet. Szerinte a pánszláv mozgalomnak nagyrészt a rossz közigazgatás az oka. A Darányi miniszter akciója sokat te-

bucsu-ajándékot. — Ez már szokás. S aztán azt is gondolom, hogy én önnek szerencsét hoztam ...

Paulnak rossz kedve volt, mikor Fanny lakásáról elment. Nagyon kiábrándította ez a bucsuzás, amikor semmi egyébről nem beszéltek, csak pénzről és ajándékról. Már most el volt szánva mindenre. Másnap elutazott a Haudrettes-család birtokára.

Az anyja éppen nem volt meglepve s mindjárt a legfontosabb dologról kezdett beszélni.

— Nem szabad az időt vesztegetni. Emmeline mindennap eljön ide azzal az ürügygyel hogy himezni tanul. Te helyetted én udvarolok neki. Azt hiszem, sikerülni fog a dolog. mert Emmeline rendkívül büszke arra, hogy ide járhat.

Az első találkozás természetesen egy kissé hideg volt.

Paul azt mondta, hogy a leány nagyon bájos, természetes és őszinte. A leány úgy tett, mintha észre se vette volna Pault, de a fiu elegáns föllépése és társalgási ügyessége okvetlenül nagy hatást gyakorolt rá. Persze nem sok fiatalember volt a környékben, akivel Paul összehasonlíthatna volna s így Haudrettesné és Paul biztos volt a sikerben.

Mikor Pault az anyja megkérdezte, hogy mit gondol Emmelinéről, Paul csak annyit válaszolt:

— Nagyon bájos.

— Tehát nyíltan beszélhetek?

— De kedves mama, hiszen éppen ezért jöttem haza!

A mama néhány napig várt s aztán elhívatta Rapiñat urat.

— Rapiñat, — szolt hozzá — én komoly dologról akarok önnel beszélni ... Ön igen jó, sőt kitűnő ember; már régóta ismerem önt s mindig örülök, ha láthatom. Sőt azt hiszem, hogy ön egy kissé el is hanyagol bennünket ...

— O, dehogya ... Hiszen a lányom mindennap itt van.

— Az igaz. A leánya nagyon bájos. Ugy szeretem, mintha a saját gyermekem volna. Egyszóval: mindjárt a dologra térek. Rapiñat, én már nem vagyok gazdag. A fiam Párizsban szerencsétlen vállalatokba kezdett és sokat vesztett. De én azért mégis elegendő jövedelmet biztosítottam fiamnak. Azt hiszem, hogy a kedves Emmeline én velem nem volna nagyon boldogtalan. Az igaz, hogy már öreg vagyuk, de azt hiszem, még nem vagyok nagyon kellemetlen.

Be se fejezhette a szavait, amikor Rapiñat már térdre borult előtte:

— Asszonyom, én értem önt! Egy ilyen előkező nőnek nagyon nélkül lehetetlen a rangjához méltóan élnie. Nos Rapiñat megkéri az ön kezét s felajánlja millióit.

hetne és tehet a felvidék érdekében. A miniszterelnök egyik kijelentését is örvendetesnek tartja Hurban, azt, hogy jó közigazgatással kell a nép rokonszenvét megnyerni. Volt azonban Hurbannak olyan nézete is, a melyre nézve szóló kijelentette, hogy sohasem fog pártot találni erre Magyarországon. Ez a nemzetiségi területek különosztására vonatkozott.

A midőn így Kubinyi vádjait — úgy látzik — megcáfolta, (Derűlttség jobbról.) kérde, hogy mer Kubinyi hazafiatlannak mondani mást, a mikor az ő veje, Csillaghi főispán alispán korábban megengedte a tót színészeknek a színelőadást. (Derűltség.)

— Ezt szabad! — jobbról.

— Nem szabad! — balról.

Rakovszky: Kétszínű játéknak tartja Kubinyinak a hazafisággal való dobálózását. (Ellenmondás jobbról.)

Meszlényi Pál: A ki azt mondja, hogy a pánszlávokkal paktálunk, az hazudik!

Rakovszky még sem tartja Kubinyit rágal-mazonak, hanem olyannak, mint a ki az alkoholt szereti s ilyenkor nem tudja, hogy mit beszél.

Elnök: Tiltakozik az inparlamentáris megjegyzések ellen.

Rakovszky: Meglehet, hogy 16 évvel előbb a fehér asztalnál mondotta, hogy nem ismer királyt, csak osztrák császárt. De komolyan nem mondta, nem is mondhatta; 1848-ban a családja szintén küzdött és szintén megtagadta az adókat, (Derűltség.) de Kubinyi ekkor ekzekválta a magyarokat, Tencsénban fát vágatott egy magyar érzésű polgárral.

Kubinyi György: Ez nem igaz! Ez hazugság!

Rakovszky: Kubinyi az obstrukció alatt azt mondta, hogy inkább akarja Lobkovitcot miniszterelnöknek, mint Apponyit. Ő erre csak annyit mond:

„Megállj német, majd meg bannod,
Hogy a magyart ekzekválođ:“

Kubinyi György fenntartja vádjait és bizonyítja is. (Halljuk!) Hogy a pánszlávokkal paktálnak a néppártiak, azt fényesen bizonyítja az, hogy a notórius pánszlávok mind a néppártra szavaztak. Ott volt a Matica volt elnöksége. Rakovszkyról mindenki tudja fent, hogy gsumtmonarchista, hiszen a gyermekei magyarul sem tudnak.

Ha nem is irtózik az alkoholtól, mindig tudja, hogy mivel tartozik önmagának és a hazának, de Rakovszky józanul sem tudja, mert ő az osztrák császárról józanul nyilatkozott. (Derűltség.)

Pifköt becsületes hazafinak tartja.

Rakovszky is kijelenti, hogy Pifkó gyermekei jól beszélnek magyarul.

Szünet után

Polónyi Géza az ügyvédek érdekében egy módosítást nyújt be.

Haudrettesné majd megdermedt a bámulattól. Rapignat tovább beszélt:

— Én nem vagyok szép, nem vagyok előkelő származású, de becsületes ember vagyok s minden nő büszke lehet arra, hogy az én feleségem. Ami pedig a vagyonomat illeti: boldog leszek, ha megoszthatom önnel. Tehát beleegyeznek?

Haudrettesné gondolkodott.

— Kedves Rapignat, engedje meg, hogy egy napig gondolkozzam erről a dolgról.

— Kérem... Ne feledje el, hogy mindig rendelkezhetik velem.

Mikor Haudrettesné kiment a szalomból. az ajtóban a fiával találkozott, aki nagyon sápadt volt.

— Mindent hallottál? — kérdezte tőle agódva.

— Igen... Ugy látszik nem volt szükséges ide fáradnom!

— Hosszu szünet következett ezután. Végre így szólt Haudrettesné:

— Istenem, hiszen ez mit sem változtat a dolgon. Most már sokkal könnyebb lesz a sorsom... A házassági tervet mindenestre támogatom, de ha tervünkben nem lesz is semmi, most már nem kell aggódnod, amiatt, hogy öreg napjaidra miből fogsz megélni...

Széll miniszterelnök csak Korniss módosítását fogadta el.

Mire a vitát holnapra halasztották.

A Gotterhalte

Rátkay László interpellációt intéz Wlassics kultuszminiszterhez, kérdezvén, vajjon tudtával játszották-e a pünkösdi tornaünnepélyen a Gotterhaltet? Ha József főhercegnek az ünnepben való megjelenése ehhez van hozzáfűzve, akkor, ugymond, bármint tiszteli is őt, lemond erről a szerencséről.

Széll miniszterelnök Wlassics helyett kijelentette, hogy a katonai zenekarok kötelesek a király és a királyi család tagjainak megjelenésekor a Gotterhaltet játszani. Kéri, hogy ne zavarják ilyen kényes kérdésekkel a király és a nemzet közötti jó viszonyt.

Rátkay nem veszi tudomásul a választ. Széll replikája után a Ház többsége azonban tudomásul veszi azt.

Pichler interpellációja holnapra maradt.

TÁVIRATOK.

Wadai szultánját meggyilkolták.

London, június 11. A Reuter-ügynökség jelenti *Tripoliszből*, hogy *Ibrahimot*, wadai szultánját meggyilkolták. A polgárháboru megszűnt.

Mac Kinley — táradt.

Washington, június 11. *Mac Kinley* elnök egy hivatalosan kibocsátott nyilatkozatában kijelentette, hogy a harmadik hivatali évre *nem fogadja el az elnök-jelölt-séget*.

Földrengés Venezuelában.

Caracas, június 11. Ma reggel 3 óra körül erős földrengést éreztek a vidéken. A földrengések itt gyakoriak, s egy ízben 12.000 ember esett áldozatul a földrengésnek.

A Fejérváry-kaszárnya.

(Vita a város közgyűlésén.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 12.

Urbán Iván főispánnak Arad város törvényhatósági bizottságához intézett amaz ismeretes átirata, melyben a most épülő honvédszár laktanyát **Fejérváry** Géza báró honvédelmi-miniszter nevével: *Fejérváry-kaszárnyának* indítványozza elnevezni, ma váratlanul heves és nagy vitára adott alkalmat a város törvényhatóságának közgyűlésén.

A lapunkban egész terjedelmében közölt átirat a közgyűlési sorrend utolsó-előtti pontja volt, a városatyák azonban nem akarván ezen legérdekesebb tárgy kedvéért harmincnyolc unalmasabb vagy érdektelenebb pontot végighallgatni, elsőnek vették tárgyalás alá a főispáni átiratot.

Az ellenzék részéről két nagyobb szabású felszólalás történt, nem ugyan az átirathoz foglalt indítvány lényege, hanem annak indoklása ellen.

Müller Károly volt az első felszólaló, ki higgadt, tartalmas beszédében reális érvekkel igyekezett kimutatni álláspontjának helyességét, melynek foglalatja az, hogy Aradváros képviselő testülete elnevezheti tetszése szerint az új lovassági kaszárnyát akár **Fejérváry** báró nevével is, de olyan indokoláshoz, amilyennel a főispáni átirat az indítványt kíséri, Arad törvényhatósági bizottsága nélkül, hogy *következésselébe* ne essék, *hozzá nem járulhat*.

Barabás Béla dr. országgyűlési képviselő, az indítvány második ellenzője mindenben elfogadta és magáévá tette ugyan **Müller** Károly felszólalását, ő azonban álláspontját nem tudta olyan higgadt és tárgyilagos érvekkel megvé-

deni, mint **Müller**. Erős kritika tárgyává lehet tenni **Barabás** Béla beszédét minden kétsége nélkül annak, hogy a bírálatot kiállja. A hadügy terén elért ama vívmányokat, amelyeket a magyar politika és a történelem **Fejérváry** Géza báró érdemeiként jegyez fel, **Barabás** beszéde a honvédelmi miniszternek épen rovására írta s ilyen körülmények között beszéde az ellenzékiek ügyének inkább ártott, mint használt.

Az ellenzéki szónokok beszédére néhány szóban **Urbán** Iván főispán válaszolt, a felhozott ellenvetéseknek csupán a formára vonatkozó részére reflektálván. Ezután megejtették a szavazást, melynek eredménye az lett, hogy a főispán átiratában foglalt indítványt a maga teljességében óriási szótöbbséggel *elfogadták*.

A vita izgalmas lefolyásáról tudósítók a következőkben számol be:

Ahogy **Urbán** Iván főispán a mai közgyűlést megnyitotta, szólásra állott fel **Simay** István, indítványozván, hogy a közgyűlési sorrend legérdekesebb pontját, mely a tárgysorozatban ilyen megjelöléssel szerepel: *„Indítvány a most épülő honvéd huszár-laktanya elnevezetése iránt“* elsőnek tárgyalja a közgyűlés.

Urbán Iván főispán kijelentvén, hogy szívesen hozzájárul **Simay** István indítványához, **Varjassy** Lajos tanácsos felolvasta egész terjedelmében az indítványt képező főispáni átiratot.

A törvényhatóság tagjainak élénk *„Elfogadjuk!“* kiáltásai közepette állott fel **Müller** Károly, hogy hosszabb beszédben állást foglaljon az indítványnak nem érdemi, hanem indokolási része ellen. Előbb a kérdésnek formai részével foglalkozik, mondván, hogy bár a közigazgatási gyakorlat több jogot ad a főispánnak, mint amennyi törvényeinkben gyökerezik, mégis helytelenül mondja a sorrend *indítványnak* a főispán átiratát. E kérdést azonban maga is másodrendűnek tartja már csak azért is, mert ha végig tekint a padsorokon, úgy találja, hogy szükség esetére akadt volna nem egy képviselő, aki aláírta és benyújtotta volna a főispán helyett az indítványt.

Áttérve a tárgy érdemi részére, kijelenti szónok, hogy az elnevezés ellen nincs kifogása. Csakhogy az átiratnak az a része, a melyért tulajdonképen ide hozatott, olyan kitételeket foglal magában, amelyekkel **Fejérváry**-nak a multban kifejtett munkálkodását és szolgálatait akarja megjutalmazni. Értene az elkeresztelés indokát, ha a kitüntetés olyan embernek szólna, aki például a magyarság érdekében végzett monumentális alkotásokat. Visszatérne azokra az időkre, mikor a városháza termében politikai vitatkozások folytak, különösen katonai ügyekben a *honvédség* magyarságára vonatkozólag olyan nyilatkozatok hangzottak el, amelyek éppenséggel nincsenek összhangban avval, hogy most komplementumokat csináljon Arad annak a miniszternek, aki ellen az akkori nyilatkozatok éle irányult. — Nem akarja a többséget szabad akarata nyilvánításában megakadályozni, csupán figyelmeztetni kívánja arra a következetlenségre, melybe az indítvány elfogadása által esik. A törvényhatóság tetszése szerint elnevezheti a kaszárnyát, hozzájárul ő is ahhoz, de a főispán indítványának *indokolását*, mely Arad törvényhatóságát inkonzekvenzába van hivatva sodorni, törülni kéri. Indítványozza, hogy az előterjesztésből a politikai passzusok hagyassanak ki, az indítvány többi része felett határozzon a törvényhatóság böics belátása szerint.

Az ellenzék második szónoka: **Barabás** Béla dr. egy csomó rabulisztikával fűszerezett beszédében radikálisabb és kiméletlenebb kifogásokkal akarta a törvényhatóságnak **Fejér**

váry báró érdemeit elismerő határozatát az egyhangú jelzéstől megfosztani. Tudván, hogy a kaszárnya elnevezés csak ürgy egy politikai bizalmi nyilatkozatra, nem fogadja el az indítványt, mert ő Fejérváry báró multjában nem ismer olyan szép cselekedeteket, amelyeket a főispán átirata említ. Felhossa, hogy a honvédség létesítése óta nem fejlődött abban a szellemben, amelyben fejlődnie kellett volna. Nem magyar a gondolkodása, szelleme, egészen be van olvasztva a közös hadseregbe.

Allást foglal az indítvány ellen azért is, mert Fejérvárynak inkább ismer olyan cselekedetét, mely minden magyar embernek arcába szökteti a vért, mint olyat, amelyért őt ünnepeini kellene, utal a *Hentzi-ügyre*, mely az egész magyar nemzetet megbotránkozttatta és felhossa a katonai jelentkezések szégyenletes voltát, a *hier-t*, melyek épen nem indokolják a főispán kezdeményezésének szükségességét. Kéri a törvényhatóságot, hogy ne keltse nek disszonanciát a javaslattal, nehogy kénytelen legyen bárki is annak erkölcsi értékét levonni. Megtehetné azt is, hogy lefegyverezze a kezdeményezőket, indítványozván, hogy a kaszárnya *ő Felségéről* neveztesse el, de feleslegesnek tartja ezt, látván, hogy a határozat dicső volta már is elvétetett az által, hogy azt nem egyhangulag hozzák meg.

Végül egy tiszteletteljes kérdéssel fordul a főispánhoz. Nincs szokásban az, hogy a főispán jöjjön ilyen indítvánnyal a közgyűlés elé. Van a törvényhatóságnak elég belátással bíró tagja, bizza az ilyeneket azokra. Így kellemetlen színezete van az indítványozásnak: a hatalom befolyása, melytől megóvni szeretné Arad törvényhatóságát. Szereti a főispán kezét kint látni ilyen indítványokból, ki nem azért van itt, hogy indítványozzon, hanem hogy a kormányt képviselje. Ő szívesen meg fog hajolni Fejérváry érdemei előtt, ha a miniszter is meghajtja a honvédszázlót a vértanuk szobra előtt. Engedelmet kér végül, hogy ezeket így elmondta.

A két ellenzéki felszólaló beszédére együttesen válaszolt *Urbán Iván* főispán.

Higgadt, megfontolt szavakkal, tárgyilagosan felelt a felszólalók kifogásaira: Külön Müller Károlynak, külön Barabásnak. A politikai tendencia nélkül való átirat, tollhibától van a sorrendben indítványnak jelezve.

A mi Barabás Béla dr. kifogásait illeti, ezekre azt válaszolta a főispán, hogy az indítványt azért nyújtotta be ő, mert azon meggyőződésben volt, hogy a törvényhatóság előkelő tagjairól senki fel nem tételezi, hogy befolyásolhatók legyenek. De távol is állt tőle azon szándék, amit felesleges is hangoztatnia, t. i. hogy főispán voltánál fogva akart volna valakit lefolyásolni. Hivatkozik arra az axiómára, mely szerint tapasztalatlan az a hadvezér, aki loyális, önértetes ellenfele előtt zászlót nem hajt. Barabás és Müller pártállásukból kifolyólag ellenzik az indítványt s ő ezt méltányolja. A Barabás által mondottakat megjegyzi magának, a jövőre nézve tudomásul veszi, de miután indítványát már beadta, kéri annak elfogadását.

A főispán tapintatos és loyális nyilatkozatát a városatyák éljenzéssel kísérték.

Az indítvány elfogadására nézve *Reicher Ferenc* a szavazás elrendelését kérte, s bár a főispán hangoztatta, hogy a határozatnak csak úgy van bece, ha azt egyhanguan hozzák meg, *Reicher Ferenc* ismételt kérésére felállással szavaztak az indítvány felett a város atyák.

A szavazás eredménye az lett, hogy a főispán indítványát *hetvenkét* szavazattal öt ellenében a közgyűlés elfogadta.

EGYESÜLETI ELET.

(*) A „Fehér Kereszt” lelenház-egyesület taggyűjtő bizottságának elnöksége tisztelettel fölkéri azon hölgyeket, kiknél taggyűjtő iver vannak, hogy azokat f. hó 15-éig kitöltve, vagy kitöltetlenül szolgáltatassák vissza ifj. *Reicher Károlyné*, mint a bizottság elnöknőjének kezéhez, Kazincy-utca 6. szám alatt.

(*) *Aradvidéki ipartestület*. A következő meghívást vettük: Az Aradon létesítendő „Aradvidéki Ipartestület” szervezőbizottsága csütörtökön, f. hó 13-án délután 6 órakor az aradi kereskedelmi és iparkamara székházában ülést tart, melyen az alakulás részletei kerülnek megvitatás alá. Az ügy fontosságára való tekintettel tisztelettel fekérvük az érdeklődőket, hogy ülésen megjelenni sziveskedjék. A kezdeményezők megbizásából: *Reinhart Gyula*.

Vasutasok értekezlete.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 12

Az európai menetrend-értekezlet ma délelőtt 10 órakor tartotta első össziülését Bpsten A magyar vasuti és hajózási klub Andrassy-uti helyiségeit ez alkalomra fényesen feldisziítették. Az értekezleten tíz külföldi állam, valamint 176 vasuttársaság képviselői vettek részt. Kormányképviselőket küldöttek Ausztria, Németország, Poroszország, Svájc, Franciaország, Németalföld, Oroszország, Olaszország és Magyarország.

A vasuttársaságok képviselete az egyes államok szerint következőleg oszlik meg: Belgium 4, Dánia 2, Németország 70, Spanyolország 2, Franciaország 7, Angolország 5, Olaszország 9, Luxemburg 2, Norvégia 1, Ausztria 32, Németalföld 6, Románia 2, Oroszország 6, Svédország 7, Svájc 3, Szerbia 2 és Törökország 2.

Pont 10 órakor *Ludvigh János*, a magyar államvasutak elnökigazgatója, mint az értekezlet elnöke, meguyítja az ülést. Szívesen üdvözli az értekezlet tagjait és örömet fejezi ki azon, hogy az érdekeltek olyan nagy számmal jelentek meg. Biztosítja a konferencia tagjait, hogy Magyarország székesfővárosában legnagyobb rokonszervvel fogadták az értekezletnek Budapestre való összehívását. Reméli, hogy az értekezletnek sikerülni fog a nemzetközi vonatösszeköttetések ügyét előmozdítani és az összeköttetéseket javítani. Meg van győződve arról is, hogy a napirendre tűzött kérdések tárgyalását kölcsönös előzékenységgel kielégítő eredménnyel és jó sikerrel fogják befejezni. Öszintén kívánja, hogy a konferencia tagjai fővárosunkban jól érezzék magukat. A munka megkezdése előtt szerencsésjének tartja, hogy a külföldi államok képviselőit, a kik az értekezletet látogatásukkal megtisztelték, bemutatathja.

A bemutatás után *Marx János* a máv. igazgatója jelenti, hogy 15 külföldi vasuttársaság távolmaradását kimentette, ezek közül néhány a képviselettel más vasuti társaságokat biztak meg, de valameanyi kijelentette, hogy a huzandó határozatoknak magukat alávetik.

Ezután sajnálkozásának ad kifejezést a fölött, hogy az eredetileg megállapított ünnepi program a németországi vasuti igazgatóságának határozata folytán némi módosulást szenvedett. Az értekezletet rendező-bizottság bizonyos kényelmetlen helyzetbe jutott az által, hogy az értekezlet tiszteletére rendezett ünnepségekben csak bizonyos megszorításokkal vehetnek részt, de respektálni kívánja a német vasutak igazgatóságainak erre vonatkozó határozatát. Azután meghívja az értekezlet tagjait, hogy a rendező-bizottság által elhatározott kirándulásokban minél nagyobb számban megje-

lenni sziveskedjék. Holnap déli 1 órakor az eskütérről külön hajón a Margit-szigetre, onnan bombatérre visszatérve a közuti vaspályatársaság kocsijain a Svábhegyre rándul ki a társaság. Pénteken reggel 9 órakor külön vonattal Siófokra, onnan Balaton-Füredre rándul ki a társaság és este 9 órakor visszaérkezik Budapestre.

Végül *Ludvigh János* elnök bejelenti, hogy a jövő héten megtartandó európai menetrend-konferencia helyére nézve két városból érkezett meghívás: Berlinből és Hamburgból. Az értekezlet egyhangulag elhatározta, hogy a jövő évi értekezlet 1902. december 11 és 12. napján Berlinben tartja meg. A szaktanácskozások holnap reggel tovább folynak.

Tisztek a magyarfalás ellen.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 12.

A soproni katonatiszti löverseny-egyesület, melynek tagjai közös hadseregbeli tisztek, eddig rendezett löversenyei alkalmával igen derék módon korrekt magyarsággal kiállított plaque-okat küldött a lapok szerkesztőségeinek, még pedig nemcsak a magyar lapoknak, hanem a bécsieknek is. — Józan észszel ezen megütközni nem lehet. Végre is, azok a katonatisztek Magyarországon élvén, csak a maguk iránt való szimpátiát növelik azzal, hogy nem hivatalos dologban az ország nyelvét használják, eleget tevéen ezzel az udvariasságnak is, de meg az észszerűségnek is.

Hanem a bécsi *Fremdenblatt* ocsmány osztrák pökhendiséggel és azzal a gyüölködéssel, melylyel lajthántuli, ugynevezett „testvéreink” viseltetnek a magyar iránt, megtámadta a dologért a soproni katonatiszti löverseny egyesületet, korlátoltságában annak a nézetének adván kifejezést, hogy az ilyen mégse járja a közös hadseregbeli tisztektől, akiknek német jegyeket kellett volna szétküldeniök.

A „Fremdenblatt”-nak erre az otromba ki-rohanására Sopronból katonatiszti körökből levelet kapott egy ujság, olyan katonatisztektől, akik az egylet tagjai és akik bár nem tudnak magyarul, mégis azt jelentik ki, hogy perhorreskálják a „Fremdenblatt” támadását. Ki is fejezik, hogy a bécsi lap egyáltalában nem használ se magának, sem a tisztikarnak ilyen kirohanásokkal, annál kevésbé, mert a tisztek határozottan elítélik ezt a magyarfalást.

A soproni levél mindnyájunknak igaz örömet okoz. Megelégedettséggel konstatáljuk belőle, hogy a közös hadsereg soproni tisztikarában helyes és okos felfogás uralkodik, ami bizonyára csak arra alkalmas, hogy rokonszenvet ébresztszen ama tisztikar iránt, melyről eddig csak azt tapasztaltuk, hogy nekünk teljesen idegen.

Ha most közös hadseregbeli tisztek itélnek el magyarfalása miatt egy bécsi lapot, ugy ez valóban nem azoknak a tiszteknek válik szégyenére.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Aranykakas, bohózat.
Péntek: Szünet.
Szombat: Lyonirablógyilkosok, szimá.

* **A kardalosos jutalomjátéka.** Szép estéje lesz az aradi színháznak hétfőn. Humánus és megindító, mikor a már megállapodott híru művészek szegény kollegáik számára játszanak. A magyar kultúra e névtelen harcosait támogatni valóban jó cél, s hihetőleg az aradi közönség is megtölti hétfőn este a színházat.

Erre annál inkább van remény. mert a hétfői est igazán élvezetesnek ígérkezik. Az aradi közönség két régi jó ismerősét, Székely Irént és Pintér Imrét fogja viszontlátni. A változatos program különben a következő: „A harag” *Dálnoki-Nagy* Lajos egy felvonásos dramolettje, „Bordal” a *Bánk bán* operából, előadja *Odry* Lehel az opera nyug. tagja, a kar kíséretében, „A gyimesi vadvirág”, Székely Irénnel mint Prezsmér Magda és *Pintérrrel* mint Fábíán Gyurka.

* **Sziklai Kornél bucsufellépte.** Három napos vendégszereplés után „A király mulat” című Hugó Viktor féle drámában bucsuzott el az aradi közönségtől Sziklai Kornél. A vendégművész sokoldalúságát mutatta be azzal, hogy két komikai szerep után egy erős drámai szerepet játszott el még pedig olyan sikerrel, hogy a felvonások végén a kihívásoknak alig szakadt vége. A három estén meggyőződünk arról, hogy Sziklai mekkorát fejlődött távozása óta. A mai előadás folyamán a vendégművész mellett különösen *Komlóssy* Ilonka érdemi a megemlést s kedves játéka elismerésül tisztelői két hatalmas virágcsokorral lepték meg. A többi szereplők is igyekeztek méltó keretűl szolgálni a vendégnek. Az előadás fél 8 óra körül kezdődött, de ez a lapokban előre hirdelve nem volt s a színlapon sem volt feltűnően jelezve, így történt, hogy a közönség nagy része csak az első felvonás után érkezett, a minnek a művezetéség egy kis jóakarattal elejét vehette volna.

* **Felhő Rózi legjobb szerepei közül való Az aranykakas** fogadásnéja. A józü énekes bohózat már hónapok óta nem volt műsoron, így a hollapi előadás kellemes felújítás lesz. A szereplők nagyobbára a régiiek, *Dachselmayer* tipikus alakja *Mezeinek* híres alakítása, melyért magáért érdemes volt a darabot műsorra tűzni. *Szadai* játsza most is *Fürge* Tónit, a szerelmes pincért, *Bács* az óvatosan utazó tanárt, *Palágyi*, *Komlósi* Ilonka, *Tomsányi* Russi, *Kalocsa* Róza, *Nemess* és *László* a többi szerepeket.

* **A vidéki színészvilág írásban és képben.** Csinos füzet hagyta el a sajtó. A vidéki színészvilág írásban és képben című vállalat aradi füzeté. A füzet Arad színészvilágát tárgyalja a legrégebb időktől napjainkig s a jelenleg Aradon működő színésznőket és színészeket mutatja be írásban és jólsikerült képekben. A könyvecske szerkesztője *Benedek* Árpád hírlapíró, kinek az aradi írói gárda nagyszámu tagjai segítettek a megírásában. A füzet *Révész* Nándor kiadásában jelent meg s kapható a kiadó cégen kívül a *Klein* és a *Kerpel*-féle könyvkereskedésekben.

Kegyelet és fejsze.

(Utazás egy fa körül.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 12.

Ki fog fejszével a kegyelet számára utat faragni? Ki fog a százak, ezrek szemében immár évtizedek óta kegyeletessé vált tárgyat — mondjuk egy szép tölgyfát — kívánni azért, hogy a helyére tett objektum kegyelettel szemléljék? Ki fog egy téres-tágas parkban egy mellszobor számára más helyet nem találni, mint ama park legszebb, legértékesebb fájának a helyét?

Ilyen ember nincs, még Aradon sincs; jól értsük meg egy egymást: egy ember nincs, de ha többen ütük össze a fejüket, ha többen egygyé lesznek, mint a masebéli vesszőcsomó, akkor igen is vállalkozni merészkednek a képtelenség jelében is, mert az istenek harca ellenében is győztesekül tudják magukat.

A főnt kérdésül tett abszurdumot egy bizottság javasolta illetéktelenül és a javaslatot a közgyűlés kisebbsége határozattal emelte, anélkül, hogy illetékes közegét, a park-bizottságot meghallgatta volna.

Kíváncsiak vagyunk, hogy ezt a kuriózus határozatot végre fogják-e hajtani? Kíváncsiak

vagyunk rá, hogy merészkednek-e a kegyelet számára oltárt emelni egy olyan helyen, a hol azt a polgárság többsége a legnagyobb felháborodással ellenzi? Kíváncsiak vagyunk, hogy rá viszi-e a lelkiismeret azokat, a kik hivatva volnának Arad egy nagy érdemű polgárának kegyeletét megörökíteni, arra, hogy a kegyeletet indokolatlan fejeskedésükkel megsértsék?

Elleneztek 33-an 36 ellen azt, hogy a felejthetlen emlékü Darányi orvos mellszobrá elhelyezése végett a park legértékesebb fája kivágassék. Három szótöbbség elegendő volna arra, hogy ez a kegyeletes tény közmegegyezésre intéztessék el? De hát ha most meg számításba vesszük, hogy a favágók 36 szavazatában legalább is 14 tanácsbeli és köztisztviselő volt, ha számításba vesszük, hogy sokan voltak olyanok, kik később a helyszínén győztek meg arról, hogy helytelenül pártolták a bizottság javaslatát, akkor nyilvánvaló, hogy itt a közgyűlés többségének ellenére követetik el indokolatlan erőszakossággal egy oly vandalizmus, mely városszerte a legnagyobb indignációt kelti.

Budapesten is több befásított téren a platanok helyére akarták a király által adományozott szobrok néhányát felállítani; elég volt a hírlapok felszólalása, hogy módot keressenek és találjanak a szobrokat ugyanott oly módon elhelyezni, hogy a fák megmaradjanak.

Ugy értesülünk, hogy a polgárság körében mozgalom indult meg az iránt, hogy a közgyűlés határozatát meglebbezzék. Van a határozat ellen alaki kifogás is, mert a közgyűlés a park-bizottság meghallgatása nélkül, többszöri szavazás és a szavazatok többszöri összeolvasása után határozott pár szótöbbséggel. De a legnagyobb hiba, a mely a határozat feladására rászolgál, az erkölcsi képtelenség, mely ok nélkül károsítja a várost, sérti mások kegyeletét és mely a polgárság jelentékeny részének — mondjuk bátran, többségének — heves ellenzésére és bosszúságára akarja a kegyeletnek egy tényét végrehajtani. Ilyen még nem volt Aradon sem.

*

A közgyűlésnek ezen kérdés felett folytatott vitájáról az alábbi tudósítás szól:

Régen volt a város közgyűlésének olyan szenvedélyes és zajos vitája, mint a mai, mely látszólag nem nagy horderejű kérdés felett folyt. S hogy a kérdés mégis fontos és a vitára érdemes volt, azt legjobban mutatja az a végletekig menő elkeseredés, amely a törvényhatóságibizottság tagjain erőtt vett eljárása miatt, kik olyan végtelen makacssággal ragaszkodtak a park legszebb fájának kipusztításához.

Avarffy Ferenc tette szóvá a szobor elhelyezésének tárgyalásánál a szobor-bizottság azon indokolatlan szándékát, hogy a Darányi-szobornak egy bizonyos helyre való felállítása kedvéért a Baross-park egyik legszebb disztét, a leggyönyörűbb tölgyfát ki akarják pusztítani, Darányi János dr.-nak emléke sokkal tiszteltebb és kegyeletesebb, semhogy elviselhetné azt, mikép az ő szobrához a kert legszebb fájának pusztulása fűződjék. Valóságos vandalizmus lenne ez, mely ellenszenvet és elkeseredést szül az egész város közönségében.

A szobor-bizottság javaslatának védelmére, mely a közgyűlés elé most már a tanács javaslataként került, *Steinhardt* Mór dr. állott fel szólásra. Folytonos közbeszólásokkal küzdve azt fejtegeti, hogy Darányi János dr. emléke mennyivel többet ér egy fánál, legyen az még olyan szép is. Egy évtized alatt nő másik fa, de a szobor elhelyezésére a parkban más hely nincs, miután szakértők véleménye szerint ah-

hoz megfelelő háttér kell. Pusztán a levegőben, vagy bármilyen fal előtt is, a szobor hatásában elvész.

Boros Vida erélyes hangú beszédben foglal állást a park díszének elpusztítása ellen. Elterelték a vitát helyes medréről — mondta *Boros* Vida — azáltal, hogy Darányi emléket állítják szembe a fa kipusztításával. Itt nincs szó Darányi emlékeről, sokkal kegyelet-teljesebb az, csupán az van kérdésben, hogy felállítható-e ott a szobor anélkül, hogy a fát kipusztítani kelljen. Ha ez meg nem történhetik, keressenek más helyet, van elég a Baross-parkban. Vének volna a Darányi János dr. emléke iránti kegyeletet egy ilyen kellemetlen impresszióval összekötni. Ellenzi a tanács javaslatának elfogadását s utasítani kéri a bizottságot arra, hogy más helyet jelöljön ki a szobor felállítására.

Salac Gyula polgármester a tanács javaslata mellett szól. A szobor-bizottságnak tagjai mind a két parkot bejárták, hogy a szobor felállítására megfelelő helyet szemeljenek ki, azonban csak ezt az egyetlen helyet találták alkalmasnak. Van még egy alkalmas hely a Baross-parkban, de azt fenn kell tartani a *Baross* Gábor szobra számára, melyet kereskedelmi és iparkamara szándékozik felállíttatni. O is sajnálja a szép fát, de benne nagyobb a kegyelet Darányi emléke iránt semhogy egy ilyen kicsinyes okon felakadjon. Ilyen módon a dolog vége az lesz, hogy nem fogják tudni hol felállítani. (Felkiáltások: Szavazzunk!)

A főispán már feltette a kérdést szavazásra, mikor *Fényes* Dezső újabb indítványt tett. Tekintve azt, hogy a szobor helyét a park-bizottságnak meghallgatása nélkül jelölték meg, amely bizottság pedig legilletékesebb lett volna e kérdésben javaslatot tenni — indítványozza, hogy adják ki az ügyet véleményezés végett a park-bizottságnak.

Salac Gyula polgármester nem hajlandó a bizottsághoz utasítani az ügyet, mert ezáltal késne a szobor felállítása, mely rendes körülmények között szeptember elsejére már elkészül.

Ezután kezdetét vette a felállással való szavazás, amely legalább egy félóraig tartott. A főispán háromszor is feltette a kérdést, a kedélyek azonban olyan izgatottak voltak, hogy csak nehezen tudtak a szavazásig eljutni.

Mikor *Institoris* Kálmán főjegyző összeolvasta azt a harminchárom városatyát, akik a fa kivágásához hozzájárultak, felzúgott a terem: — Nincs annyi! Csak harmincegy!

Ujból összeolvasta tehát a felállókat a főjegyző s ekkor kisült, hogy 35-en vannak.

A főispán elrendelte az ellenpróbát: a szobor más helyen való felállítása mellett harmincharman szavaztak. Így két szótöbbséggel kimondták a tölgyfa halálát.

TANÜGY.

(—) **Az évről vizsgák.** Az iskolaszéknek a községi iskolák vizsgáiról kiadott sorrendjébe két nyomdahiba csuszott be, melyeket az iskolaszék következőkben igazít helyre: a templomutcai elemi leányiskola II-ik b) osztályában az évi zárvizsga nem délután, hanem június hó 26-án délelőtt 8—10 óráig, az új-telepi leányiskola I-ső és II-ik osztályaiban pedig június hó 26-án d. e. 8—10 óráig, illetve délután 3—5 óráig fog megtartatni.

(—) **A felsőbb leányiskola segélye.** *Somogyi* Gyula kereskedelmi akadémiai tanár és társai kérvényt intéztek a városhoz egy Aradon létesítendő felsőbb leányiskola erkölcsi és anyagi támogatása iránt. A közgyűlés a kérelmet méltányolta s az iskola részére évi 600 korona segélyt és fűtést szavazott meg. Kikötötte magának azonban a felügyeleti jog gyakorlását,

nemkülönben tudatta a kérvényezőkkel, hogy az iskolát csakis a város beleegyezésével ruházhatják át másra s ha az állam vagy város az intézetet átveszi, úgy a segínyt megszüntetik. A segínyt azonban csak akkor folyósítják, ha az intézet a nyilvánossági jogot megkapta s a város az iskola tanrendjét megfelelőnek találja. A felügyeleti jog gyakorlásánál kikötötték még, hogy az iskolafelügyelő és egy iskolaszéki tag az előadásokat bármikor akadálytalanul látogathassa.

A király Prágában.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 12.

Prága, a csehek lázongó és kacér fővárosa, tíz év óta most látta megint először vendégül királyát. A fogadtatás, melyben részesítették, oly fényes volt, amilyenre már rég nem emlékeznek. A város valóságos örömmámorban uszik. A házakon a lobogók tengere hivatgat, integet. A nép kipirult, lázas arccal sétál az utcán, mint egy hömpölygő áradat.

Prága városa jóval a király megérkezése előtt már ünnepi díszben uszott. A korai délutáni órákban kivonultak az összes iskolák tanulói és azokon az utakon, melyeken a király kocsijával végig haladt, sorfalat állottak.

A pályaudvaron öt óraker gyűltek össze azok a méltóságok, kik a fogadtatásra meghívtak.

A pályaudvaron ott voltak Lobkovitz herceg tartományi marsall, Srđ dr. polgármester, Prohászka helytartósági helyettes és sokan mások.

Este 6 órakor érkezett meg a király. A mint a Perronra lépett, Srđ dr. polgármester lépett elébe és cseh nyelven rövid beszéddel üdvözölte. A király cseh nyelven válaszolt a hozzá intézett szavakra. Körülbelül így kezdte beszédét:

— Rögóta élénk kívánságom volt, hogy megjelenhessek ez ország hü lakosai között. Ez a vágy vezetett cseh királyságomba és örülök, hogy a gyönyörű Prága fővárost újra láthatom.

Azután németül folytatta, hogy ezen ország hü népének munkáját éber figyelemmel kíserte mindig és előre örül azoknak a dolgoknak, a miket itt látni fog és melyek az utolsó decennium eredményét fogják elébe tárni. Majd megköszönte a szives fogadtatást, melynek nagyszerűsége meghatotta. Beszédét avval a kívánsággal fejezte be, hogy haladjon tovább ez a nép a gazdasági és kulturális felvirágozás útján és az ország lakossága törekedjék a gyümölcsöt hozó együtt munkálkodásra.

A pályaudvar környékén százezrekre menő néptömeg tolongott és a mint az uralkodó alakja láthatóvá lett, földetrazó hoch és szláva kiáltásokba tört ki. A király a pályaudvar előtt megszólításával tüntette ki a jelenvoltakat, majd elleptetett a diszszázad előtt és a tisztek közül többeket bemutatót magának.

Közben a tömeg szünni nem akaró szláva kiáltása hangzott és mikor a koci az uralkodóval és Lobkovitz herceggel megindult, a rendőség csak óriási megfeszítés árán tudta a rendet fenntartani. Mindenütt, a hol végighajtatott, egybeolvadó hoch és szláva kiáltás fogadta. A király láthatólag meghatva köszönte meg a szívből jövő ovációt.

Kiséretében ott volt Körber dr. osztrák miniszterelnök is. A mint a menet a királyi palotához ért, Skrbenski hercegérsek fődelen fővel várta a királyt s rövid üdvözlő beszédet intézett hozzá. Kis vártatva a király bevonult a királyi palotába. A fogadóteremben ott vártak rá a tábornoki kar, az udrari és állami méltóságok.

A királyt rendkívül kellemesen érintette a

páratlan lelkes fogadtatás. A néptömeg a késő éjjeli órákig hullámszórt az utcákon.

Utközben majdnem minden állomáson küldöttségek várták a királyt. Beneschau állomáson pedig Ferenc Ferdinánd főherceg és Hohenberg hercegnő várták és üdvözölték Ő felségét. A király rendkívül szívélyesen beszélgett Ferenc Ferdinánd főherceggel.

Az ünnepélyek előzményeiről a következőket jelentik:

Tíz év óta most keresi föl ismét a csehek fővárosát a király. Még el sem készültek teljesen a diadalkapuk, s máris megindult a csehek és németek között a viszály és háborúság. Még pedig a zászlók és a nyelv miatt. Prágában, amely nem egyéb, mint exozitúrája a csehországi német kulturának, de egyuttal az ifju csehek agitacionális központja is nagy szerepet játszik a zászlókérdés. A zászló a politikai ellenfelek kezében ott vörös posztó, mely jobban izgat, mint a legvérmesebb szónok. A csehek a maguk piros-fehér nemzetiszín zászlajukkal akarnák a várost feldiszíteni, míg a németek ragaszkodnak a fekete-sárga zászló hegemoniájához. Az ilyen ellentétekből természetesen a legizgatottabb helyzetek alakulnak s nem lehetetlen, hogy az a zászlóféltékenykedés diszharmoniat fog keverni a király prágai látogatásának ünnepélyébe. Legalább a jelek erre engednek következtetni. Erthető, hogy a cseh rendezőség a cseh zászlónak nagyobb jogosultságot vindikál, s a cseh lapok bosszu zászlócikketeket irnak nemzeti lobogójuk érdekében. Ez a zászlóversenygés azonban — mint egy mai táviratunk jelenti — már utcai botránnyá fejlődött.

A prágai német egyetemi hallgatók ugyanis kitűzték olvasókörük helyisége fölé a fekete-sárga zászlót, mire a csehek nagy tömegbe verődbe odavonultak az olvasókör elé és óriási zaj közben követelték a zászló eltávolítását. A tömeg, mikor látta, hogy a zászlót még sem veszik le, egyre izgatottabb lett s már-már kitörésektől lehetett tartani, mikor megjelent a helytartóság egyik tisztviselője és eltávolította a zászlót. A tömeg erre széteszött.

De a cseh-német érdekeknek van még más ütközöpontjuk is. A cseh rendezőség az ünnepi programokat csak cseh nyelven nyomatta ki, s ezeket megküldték az összes prágai hatóságoknak és testületeknek. A prágai német egyetem tanárai pedig visszaküldték a meghívókat, avval a megjegyzéssel: „Érthetetlen”. A rögóta dühöngő nyelvviszály Lobkovitz herceg cseh tartományi kormányzóinak is gondot adott, mert nem tudta, milyen nyelven hívja meg vendégeit a tervezett nagy ünnepélyére. Végre egy ötlete támadt, és francia nyelven készítette a meghívókat. Érdekes, hogy a király oly nagy kísérettel utazik Prágába, mint még eddig soha. Kiséreinek száma ugyanis meghaladja a 340-et.

SPORT.

+ A Meteor kerékpár-club f. hó 13-án este 8 órakor választmányi ülést tart a club helyiségében, melyre úgy a választmány, mint a club tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

+ Kerékpár-verseny. A Meteor kerékpár-club f. hó 16-án délután 3 órakor rendezi ez évben első házi versenyét a simándi országuton. A versenyszámok a következők: I. megnyitó táv 4000 méter. 1. ezüst érem, 2. kis ezüst, 3. bronz érem. II. kezdők versenye 3000 méter. Díj mint fent. III. főverseny táv 10000 méter. 1. nagy ezüst, 2. közép ezüst, 3. kis ezüst érem. IV. vigasz verseny 2000 méter. 1. ezüst érem, 2. bronz. Az elnökség felhívja a tagokat, hogy azok, kik még eddig nem neveztek, legkésőbb csütörtökön estig a titkárhoz adják be a nevezést.

Párbajért két évi várfogság.

(Elitolt hussártiszt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 12.

A párbaj-mánia sehol a világon nem dühöng talán oly nagy mértékben, mint nálunk Magyarországon. Az oka pedig igen egyszerű: a törvény nagyon enyhén bünteti a párbajozó feleket s így némelyek még dicsőségnek is tartják egy pár napot az államfogházban ülni párbajvétségért.

Nem így van az Németországban. Ott még a katonaságnál is a legszigorubbán bánnak el azokkal, kik becsületüket egy kardcsapással vagy pisztolylövéssel akarják megreparálni. Példa erre az alanti eset s figyelemreméltó büntetés, melylyel a párbajt okozó félt sujtották.

Mainzban Vogt huszárhadnagyot két évi várfogságra és hadsereg kötelékéből való kizárássra ítélte párbaj vétségért a mainzi haditörvénytörvény. A párbaj Vogt huszárhadnagy és R. főhadnagy között folyt le. A feltételek szokatlan szigoruak voltak: golyóváltás harcképtelenségig.

A párbaj R. főhadnagy súlyos sérülésével végződött, amennyiben egy golyó a csipőjébe egy pedig a jobb lábcombjába furódott s így örök életére munkaképtelen lett.

Az előzmény: „Keresd az asszonyt.” R. főhadnagynak gyönyörű fiatal felesége volt. Házaságuk gyermektelen lévén, a fiatal asszony szórakozást keresett és talált is. Gyakori kilovaglásaiban az ezred fiatal tisztjei kísérték s ezek között főleg Vogt hadnagy udvarolt nagy tüzzel neki. Az udvarlás nem maradt eredmény nélkül, mert mikor a főhadnagy egy izben szabadságra ment, az alkalmat felhasználta a szerelmesek s egy felszarvazott férjjel több lett a német hadseregben.

Egy névtelen levél a férjnek felfedezte a titkot s ennek következménye volt a párbaj.

A német lapok kivétel nélkül tárgyalják az esetet s a haditörvénytörvény ítéletét általában helyeslik. Érdekes a „Tag” című lap kommentárja. Ez azt írja, hogy a tisztikarnak meg kellett volna a párbajt akadályozni s így ki-rekeszteni azt a tisztet, a ki barátja jóhiszeműségét neje elcsábítására használta föl. Ez esetben nem történhetett volna meg, hogy egy derék főhadnagy két golyót is kapjon a megcsalatasra ráadásul.

Hegedüs miniszter

és a resicai sztrájk.

(Engedmény a sztrájkolóknak.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 12.

Érdekes fordulat állott be ma a resicai sztrájkmozgalomban. A fordulatot senkisémm várta s annál meglepőbb, mert a hely a honnan jön s a hang, mely a fordulatot előidézi, sejtetni enged, a resicai sztrájk titkos motívumait.

Egy resicai táviratunk jelenti, hogy ma délelőtt érkezett ide Hegedüs miniszter sürgős rendelete, melyben föl hívja a társulat igazgatóságát, hogy azonnal terjessze be az iparhatóság-hoz megváltoztatott munkarendjét, melybe a délutáni félórás szünet is bevétel. A rendelet híre a sztrájkolók közt nagy meglepedést, a társulatlal ellenben feltűnést keltett.

A sztrájk különben még mindig tart. Ma az olvasztók munkásai is abba hagyták a munkát és most már az egész telepen összesen csak 100-an dolgoznak az olvasztó kemencék-nél. A sztrájkolók ma 5200-al szaporodtak, úgy hogy számuk ma 5200-ra rug. A telep környé-

kén lakó oláh falvak lakossága ma szintén a sztrájkolókhöz csatlakozott.

A politikai hatóságok értesítették a sztrájkolókat a miniszter fenti leiratáról, mely jó hatást tett a sztrájkolókra. Az új üzemszabályokat az elsőfokú iparhatóságnak kell bemutatni.

A munkások délután a gyárigazgatóhoz mentek tanácskozásra, melynek kimenetelétől függött, hogy abba hagyják-e a sztrájkot, vagy folytatják.

A tanácskozás végeztével *Éberhardt* Károly főlisztartó megígérte a munkások küldöttségének, hogy a jövőben délutáni szünetük lesz 4 órától fél 5-ig s így meg lenne a tíz órai munkaidő. A küldöttség arra kérte a főlisztartót, hogy adja ezt nekik írásban s azonnal léptesse életbe. Erre azonban nem volt hajlandó s írásbeli határozatot akkorra ígért, ha az új üzemszabályok elkészültek, s az igazgatóság által jóváhagyattak.

A munkások ekkor azt kérték még, hogy a délutáni félórás szünetet ne 4-től, fél 5-ig, hanem a déli szünet folytatásaként 1 órától fél 2-ig tartsák meg.

A csendőrség és a katonaság közbelépésére még eddig nem volt szükség. Egy fővárosi lapnak az a híre, hogy a csendőrség szuronyt használt, nem felel meg a valóságnak. *Szilágyi* Gerő csendőrszázados és *Gartner* Zoltán főszolgabíró állandóan a főlisztartó házában tartózkodnak.

HIREK.

Merénylet egy iparvasut ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 12.

A *Milkó* Vilmos birtokos aradmegyei *ceceteli* iparvasutja, s az azon közlekedő erdei munkások ellen nagyobb szabásu merényletet kíséreltek meg s hogy tömeges emberhalállal végződő szerencsétlenség nem történt, az csakis a vasutnál alkalmazott mindafelügyelő éberségének tulajdonítható. Az esetről a következőket írja levelezőnk:

Fehér Károly munkafelügyelő tegnap este a munkásokat szállító iparvasuti kocsik elindítása előtt megsejmelte a vonalat, s annak közepe táján nagy rémülettel vette észre, hogy egy több öl mélységű válé felől eső sinekből a szegek, mintegy negyven darab, ki vannak szedve, minekfolytán a veszedelmes helyen a sinek, csak mintegy odarakva, minden erősítés nélkül állanak a talpfákon. *Fehér* ijedelmét növelte az, hogy a kocsik megindításának idejétől csak pár pillanat választotta még el, s ha azt idejekorán meg nem gátolhatja, a munkásokat szállító összes kocsik bezuhannak a sziklás mélységbe, ahol izé-porrá törnek.

A megrémült felügyelő, hogy az indítást meggátolja, kiabálással rohant fel a hegyre s szerencsére az utolsó pillanathan észrevették jelzését a veszedelemben forgó emberek, akik már valamennyien bentültek a kocsiban. Ha egyszer a kocsik elindulnak, a szerencsétlenség már meggátolható nem lett volna, mert a vonatot, gőzmozdony nélkül, meredek hegyről futván le, csak a déznai állomáson illetve ipartelepen tartható fel.

Az esetről *Fehér* Károly felügyelő még az este értesítette a rendőrséget, mely azonnal bevezette a nyomozást s a *ceceteli* hegységben legeltető pásztorok utbaigazítása után, — akik maguk is megakarták akadályozni a merényletet, azonban a tettes agyonveréssel fenyegette őket — már le is tartóztatta a merénylet *Rusz* Petru déznai tehénpásztor személyében.

Rusz kihallgatása alkalmával minden vonakodás nélkül beisme, hogy a sinszegeket ő szedte

ki s azokat beledobálta a válé fenekén levő patakba. A büntetést azért követte el, hogy egy ellenségén, aki szintén az erdőmunkások között volt, bosszút álljon. Ha terve sikerül, husz munkásnál több zuzódott volna össze a sziklákön, s ugyanannyi család vesztette volna el kenyérkeresőjét.

Rusz Petrut a csendőrök átadták a nagybuttyini vizsgálóbíróknak.

Nyolc napig fölakasztva.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 12.

A játékszenvedély és a könnyelműség ismét egy fiatal életbe került.

Megirtuk már, hogy *Sittkey* Ernő Iván budapesti születésű tizennyolc esztendő fiatalember, ki *Rónay* László miniszteri számtanácsos kertészetében mint gyakornok volt alkalmazva, nyomtalanul eltűnt. Most pedig haláláról értesítenek hozzátartozói.

A szerencsétlen fiatalember a lóverseny áldozata. A versenyek utolsó napján ugyanis gazdája azzal a megbizatással adott át neki nyolcvan koronát, hogy a postára tegye. De e helyett a lóversenyre ment. Ott elvesztette a pénzét. Nagyon szegyelte e tettét s kétségbeesésében, elhatározta, hogy öngyilkossá lesz. Felakasztotta magát.

De erről mit sem tudtak az életunt ifjú hozzátartozói. Kerestették mindenütt, eredménytelenül. Már hét nap is eimult a *Sittkey* Ernő eltűnése óta.

Mindenütt keresték, csak a kertészet helyiségeiben nem. Pedig a bűnös fiu, miután gazdája pénzét eljátszotta, éjjel észrevétlenül az üvegházba lopózott. Itt a fűtőre ráillesztett egy erős kötelet s azt nyaka köré csavarva — felakasztotta magát.

Igy lógott az öngyilkos teljes nyolc napig, míg ma reggel észrevették. Teste egészen megfeketedett. A padló pedig tele volt a szájából és orrából kiömlött megaludt vérrel. Egy kertész-munkás fedezte fel. Lélekszakadva rohant a gazdájához, hogy értesítse a borzalmas látványról. *Rónay* László értesítette a rendőrséget, mely azonnal intézkedett, hogy *Sittkey* a boncoló intézetbe szállítsák, ahova a foszladozó hullát éppen most vitték be.

— **Báró Seefried a felvidéken.** Báró *Seefried* feleségével, *Erzsébet* főhercegnővel, a király unokájával most Rózsahegyen időzik. A báró a múlt napokban lerándult Liptó megye székhelyére, Liptó-Szent-Miklósra. Látogatást tett *Szmreccányi* Arisztid főispánnál és *Joób* Marcel alispánnál, majd társaságukban rövid sétát tett a város megtekintésére. Báró *Seefried* a déli gyorsvonattal utazott vissza, de előbb kilátásba helyezte, hogy nemsokára nejevel, a főhercegnővel együtt látogatást tesz a főispán és az alispán családjánál.

— **Szilágyi Dezső Pozsonyban.** Pozsonyból telegrafálják, *Szilágyi* Dezső ma délelőtt fél tizenegy órakor ideérkezett. A pályaudvaron a város képviselőjét *Günther* Vilmos, az idevaló szabadelvüpart elnöke fogadta, a kit *Szilágyi* érkezése előtt egy órával táviratilag értesített jöveteléről. *Szilágyi* pozsonyi látogatásának az a célja, hogy barátságosan érintkezzen az idevaló párt vezetőivel.

— **Templomünnep a minoritáknál.** A minoriták aradi templomában holnap, csütörtökön, bucsu lesz. A templomnak Pádai szent Antal a védszentje, ennek tiszteletére tartanak szent egyházi ünnepségeket. Délelőtt fél 10-órakor *Novák* Adorján segédlelkész mond alkalmi szónoklatot, a 10 órai nagymisét pedig fényes segédlelkész *Csák* Ciriák dr. rendfőnök tartja.

— **Nagyvárad a polgármesterek kongresszusán.** Megirtuk, hogy a győri polgármester kezdeményezésére a vidéki városok polgármesterei kongresszusra fognak gyűlni. A kongresszus Aradon lesz. *Bulyovszky* József dr. nagyvárad polgármester ma a közgyűlésen előterjesztést tesz a kongresszus ügyében. A szabadságon levő polgármester helyett *Rimler* Károly főjegyző, h. polgármester vesz részt a kongresszuson s fogja azokat az indítványokat előterjeszteni, melyeket *Bulyovszky* polgármester a kongresszus intézőinek már bejelentett.

— **Waldersee herceg.** Budapestről táviratozzák, hogy *II. Vilmos* német császár *Waedersee* grófot, ki augusztus közepe táján érkezik haza Kinából hercegi rangra fogja emelni. Királyunk különben a napokban egy rendkívüli barátságos hangú táviratot küldött *Waldersee* hercegnek, melyben gratulál neki a Kinában elért sikerekhez.

— **Bauer Gyula halála.** Az aradi társadalom egy derék és rokonszenves tagját ragadta el ma szerető családja köréből a halál. *Bauer* Gyula tekintélyes iparos hunyt el ma két évi kínos betegség után. *Bauer* betegsége előtt tevékeny részt vett Aradváros társadalmi és politikai mozgalmában. Tagja volt a törvényhatósági bizottságnak, igazgatója az Aradi takarékos és segélyszövetkezettnek s régi oszlopos tagja az aradi függetlenségi pártnak s mint ilyen a második kerületi függetlenségi pártnak elnöke volt. Gyomorrák okozta halálát s ez ellen nem volt segítség. Hiába fordult a fővárosi orvostanárokhoz, a súlyos betegség győzedelmeskedett az egykor életerős hatalmas természetű férfiun. Halálát neje és két fián kívül nagyszámú rokonság gyászolja s elhunytát az egész városban részvétet keltett. A megboldogult temetése péntek délután lesz Deák Ferenc-utca 13. sz. házából.

— **A borfogyasztási adók leszállítása.** Az Aradvármegyei gazdasági egyesület oly értelmű átiratot intézett Aradváros törvényhatóságához, hogy indítson mozgalmat a borfogyasztási adók leszállítása, illetve azok fele részének a szeszre való áthelyezése érdekében. A város törvényhatósága ma foglalkozott ezzel az átirattal s a tanács előterjesztése alapján elhatározta, hogy nemcsak a pénzügyi hatóságokhoz, hanem az országgyűléshez is hasonló feliratot intéz.

— **Szörnyű büntény.** Hódvezdévásárhelyről rettenetes büntényről tettek ma jelentést az ügyészségnek. Egy *Csete* János nevelő gazda, aki az orosházi határföldeken lakott, féltékenykedni kezdett szép fiatal feleségére. Hogy gyanuja nyert-e megerősítést, nem lehet tudni, ő maga folyton szilajabb méregbe lovalta magát s végre tegnap éjjel hallatlatlan bűnre határozta magát. Feleségét kiugrasztotta az ágyból, kivonszolta az udvarra, ott az isten szabad ege alatt, mint hohér a halálraiteltet, tőkére vágta s *kiélesített fejszével levágta a fejét.* Mikor az aszszony meleg piros vére kisugárzott a törzsről, még tovább ment a megvadult ember: a holttestet a szó szoros értelmében fölaperítette. S mikor iszonyatos munkájával elkészült, bement a tanyába s borotvával kivégezte önmagát is. A véres tanyába másnap átmentek a szomszédok, mert föltűnt nekik a szoktalan csönd; s ekkor vették észre az éjjel történeteket. Jelentést tettek a vásárhelyi rendőrségnek, amely az aszszony testrészait összekerestette s magát az embert fölboncoltatta. Most az ügyészség kezd vizsgálatot a szörnyű büntényben.

— **A huszár-laktanya költségeinek fedezése.** Mint ismeretes, a város a honvéd-huszár laktanya költségeinek fedezésére a regale kárta-lanítási kötvényeinek egy részét akarja felhasználni. A belügyminiszter a múlt havi közgyűlés ezen határozatát helybenhagyta és a mai közgyűlés *Steiner* Jakab felszólalása és

Böhm Adolf felvilágosítása után megbizta a tanácsot, hogy a kötvényeket, mikor azok törzsei árfolyamai megfelelő magasán áll, értékesítse s az összeggel az építési költségek esedékes részletét törlessze.

— **A Figaro válsága.** Egy nagy világlap, a párisi Figaro, vajdika már hetek óta. Az a vizsály mely a vezetők között kitört, Roday főszerkesztő visszalépését eredményezte, kinek lemondását a részvénytársaság el is fogadta. A lapot ekkor a társaság második igazgatójára, Perivierre bizták. Tegnapi a részvénytársaság közgyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy felmondanak Periviernek is, ki a lapot magának akarta megszerezni. Együttal megbizták Prestat az intézőtanács elnökét a lap ügyeinek vezetésével. Prestat ekkor a tanácsosokkal a szerkesztőségbe ment, hogy átvegye a lapot. De a szerkesztőségi helyiségeket zárva találták mert Perivier és a lap munkatársai eltorlasztották magukat. Prestat nem akart erőszakhoz folyamodni, s ezért visszament. Egyáltalában kétséges, vajjon a lap megjelenik-e holnap.

— **Szabadságolások a városnál.** A város törvényhatósági bizottsága ma délután tartott közgyűlésén Strasser Károly adóvégrehajtónak 4 heti, Gerő Armin és Kővér Zsigmond irodai segédtszteknek pedig egyenként 6—6 heti szabadságot engedélyezett.

— **Milyen nyarunk lesz?** A gazdákat a nyaraló közönséget egyaránt nagyon érdekli ez a kérdés. Az év eddigi hónapjaiból itélve nagyon meleg és száraz nyarunk lesz. Január és február hónapokban nagyon száraz és hideg idő járt. Március és áprilisban sűrűn hullott csapadék, holott május hóban túl nagy volt a szárazság és a szükséges csapadéknak alig egy harmada érte a növényzetet. Ebből a jelekből következtetik azután a tapasztalt időjósok azt, hogy nyárára nagy meleg várható. Az igazi tavasz május végével köszöntött be és ennek a hatása meglátszik ország-szerte a növényzeten. A virágzás kora korán köszöntött be és rövid életű is volt. De tény az, hogy évek óta nem látott pompájú virágdiszbe öltözött a hegy és róna egyaránt. A korai virágzás is tartósan száraz nyár előhírnöke. Világos ezek után, hogy ideai nyár a zöldbeli vendéglősök és kirándulók nyara lesz, kérdés azonban, hogy a gazdák meglesznek-e vele elégedve?

— **Munkácsy Mihály-utca.** Az aradi Nemzeti Szövetség kezdeményezésére a város mai közgyűlése elhatározta, hogy a Liget-utcat Munkácsy Mihály nevével Munkácsy Mihály-utcának nevezi el.

— **Egy konzervgyáros halála.** Egy táviratunk jelenti, hogy Tsurtsenthaler Lajos gráci konzervgyáros ma Bozenből Székesfehérvárra akart utazni, hogy ott a magyar kormány subvenciójával egy konzervgyárat állítson föl. Utközben azonban szívszélhüvésben meghalt.

— **Az érettségi.** A gyöngyösi állami főgimnáziumban huszonhárom diákot bocsátottak a szobeli érettségeire, huszonhárom olyan diákot, aki a nyolcadik gimnázium utolsó vizsgájával, az osztályvizsgával már végzett, tehát számot adott arról, hogy a gimnázium megtanulni való anyaga a fejében van. Egyiknek persze több az anyagból, a másiknak kevesebb, de még a legkevesebbre is azt mondja a kvalifikáció, hogy: elégséges. A huszonhárom diák közül aztán tizenegy elbukott az érettségén. Hármán véglegesen. Ezek ismétlők voltak. Az egyik annyira a szívére vette a bukást, hogy indultosan rákiabált Pasteiner Gyula egyetemi tanárra, a vizsgák kormánybiztosára s aztán összeesett s epileptikus rohamokban fetrengett a diákok és a tanárok csoportjában, míg el nem szállították. A városban egyebet se tárgyalnak mostanság, mint a tulságosan szigorú érettségi vizsgát s most már a diákok is elkecserevé beszélnek arról az elbánásról, amelyben részesültek. Van köztük néhány, aki jó osztályzattal járta végig mind a nyolc gimnáziumot s meg-

lepette hallgatták a tanulótársak, hogy ezek elbuktak. A diákok lemondtak a közös vacsoráról, amit az érettségi utánra terveztek. Ha tizenegy pajtas szomorkodik, hát nem találták illendőnek az ünneplést.

H.-M. Vásárhelyről írják lapunknak: Eberhart Béla hmezővásárhelyi mérnök fia, aki a nyolcadik gimnáziumba járt, tegnap megőrült. A szerencsétlen ifju, mint a tudósítás írja, a tul-szigoru tanrend áldozata lett, melylyel nem tudott megküzdeni. Hetek óta vasszorgalommal tanult éjjel-nappal az érettségire, melytől annyira félt, hogy most elmezavarodott lett. Kést fogott édesanyjára, akic üldözni kezdett és azt a rögeszméjét hangoztatta, hogy az atyja megőrült és attól akarja megmenteni az anyját. Az óriöngö tanulórt ártalmatlanná tették és a békésnyulai közórházba szállították.

— **Elhunyt ügyvéd.** Domanovszky Zoltán dr. battonyai ügyvéd szívszélhüvésben meghalt. A boldogult még tegnap látszólag viruló egészségben elment Verhovay Gyulához, akinek vacsorára vendége volt. Vacsora után panaszkodott, hogy gyengén van. Kocsin sietett haza. Alig ért lakására, ágyba dőlt és egy órai vivódás után meghalt.

— **A főhadnagy ajándéka.** Délmagyarország egyik élénk kis városában az ideai tavaszon színészek játszottak. Közepes vidéki társulat, de a primadonna igen szép, magas szöke leány volt. A társulat minden előadásán jelen volt a főszolgabíró is egész familiájával. A leánynak völegénye egy fiatal, előkelő huszártiszt is nálunk léven szabadságon, minden este ott ült a színházban. Idáig az előzmény. Egy nap a főszolgabíró hivatalába beállit a kis színésznő, elpanaszolja, hogy ellopták az ékszerreit. Alighanem a szobaleánya, mert az is eltűnt. A főszolgabíró gavallérosan meghajtotta magát, megígérte, hogy előkeríti a holmikát. Pár nap múlva a szobaleányt elő is állították a csendörök. Az ékszereket meg is találták nála. A főszolgabíró tudatta a színésznővel s kérte, hogy jöjjön el a holmikért. A színésznő meg is jelent. A főszolgabíró elmondotta, hogy megcsípték a tolvajt, de csak ugy adhatja ki az ékszereket, ha a színésznő leírja, hogyan néznek ki s mik vannak bele írva a karperecbe. A színésznő elvörösödött, hebegett s a végén kijelentette, hogy a karperec nem is kell neki, nem is az övé stb. A főszolgabírónak feltűnt a dolog, bement a másik szobába, s megnézte hogy mi van a karperecre írva. S ime, majdnem hanyat dőlt a meglepetéstől: „A te aranyos kis kutyád” — s aláírva a leánya völegényének a neve. A főszolgabíró semmit sem szölt, a színésznőnek kijelentette, hogy minden rendben lesz. S másnap két csomagot vitt a szolgabírósi hajdu. Az egyikben a színésznőnek az ékszereket, a másikban a huszártisztnek egy jeggyűrűt. A szobaleányt különben átadták a járásbírósnak.

— **A fél tüdejü bur.** Erdekes vendége érkezett Kolozsvárnak tegnap: egy Henri Laudenklos nevü holland szarmazásu ember, ki a bur szabadságaharcot, mint hadnagy, egész 1900. április első feléig küzdötte. Április közepe táján a spionkopi ütközetben egy ellenséges golyó a bal tüdejébe furódott. Tisztársai már elveszetteknek hitték, midön a tábóri kórház egyik orvosa egy veszélyes műtétet hajtott végre rajta. A bal tüdejét kivette. Laudenklos az operáció után mindegy két hétig eszméletlenül feküdt a kórházban, majd lassan magához jött. Allapota napról-napra javult, ugyannyira, hogy három hónap múlva elhagyhatta a kórházat. Ekkor Európába vitorlázott és itt beutazta az egész kontinenst. Körülbelül egy hónappal ezelött Budapesten keltett általános feltűnést, hol a klinikákön a maga nemében páratlan operációt sokáig tanulmányozták az orvostanárok. A bal mellkasán egy tizenkét centiméter széles és huszonöt centiméter hosszú nyílás van, belül egy egészen a hátulsó bordáig terjedő mély üreg. A szív teljesen kidomborodik a jobb melléről és bal karjáról lefejtett és az üreg belsejére forrasztott bőr alól. A tüdőszár helyén egy hosszú nyílás van, mely fölvezet a nyakba. Az ember az ujjával nem képes elérni a nyílás végét. Az elmetszett bordákat, szóval a mellkast két ezüst cső tartja össze.

— **Halalos karcólás.** New-Yorkban szerencsétlen véletlen folytán veszette életét egy fiatal asszony saját, két hónapos gyerme áltál. Ezelött két évvel, 20 éves korában ment férjhez John Hemmerich zenészhez s egy leánykájuk született, kin az anya ritka szeretettel csüggött. Az anya legnagyobb boldogsága azonban ránézve végzetessé vált. Egy napon szokás szerint játszadozott „napsugárkával”, mint ahogy a babyt elnevezte. Eközben a gyermek valahogy megkarcolta anyja arcát. Hemmerichné asszony a látszólag jelentéktelen sebet nem vette figyelembe, míg másnap a seb egyszerre dagedni kezdett és heves fájdalmakat okozott. Amint a fájdalmak egyre nagyobbak lettek, orvost hivatott. Ez vérmérgezést konstátált. Minden orvosi tudomány elégtelennek bizonyult a 22 éves szerencsétlen fiatal asszony iszonyu haláltusák közt szenvedett ki.

— **Segély a waggongyári dalkörnek.** Az aradi waggongyári dalkör részt akar venni a Kassán tartandó országos dalversenyen, de a dalkör anyagi helyzete azt nem engedi meg. Ezért kéri Aradváros közönségét, hogy részesítse némi támogatásban. A közgyűlés 300 koronát szavazott meg a dalkörnek.

— **Hírek a közgyűlésből.** A mai közgyűlés az asphalt-társulat kérvényét követelésük konvertálása ügyében, a melynek módozatait annak idején részletesen ismertettük, elvetette. — A szentháromság-szobor bizottság jelentését a szobor átvételéről tudomásul vették. Hock Jánoshoz a szónoklatért köszönő átiratot intéztek. — A szobor körül felállítandó kerítés elkészítésével a tanácsot megbizták. — A Nagykörút rendezését pénzhiányában, s mert a területet iskoláknak átengedtek, egyelőre levetették napirendről. — A szalmaanyaggyárnak 230 négyszögöl terület átengedése iránti kérelmét elfogadták, érdemileg jövő közgyűlésen határoznak. Lukács György, Kis Dániel, Kinizsi Pál, özv. Friedmann Farkasné, Kis Veranika és társa, Kohut Regina, Ruhm Márton, özv. Csépai Gáborné, Bolezni Antal, Schütz Péterné, Kolarovits Miklós, Tenclinger Károly, Figus Adolf, özv. Rajmundné, Borszéki Ferenc, Prolich István és Vanitsek Ferenc által emelt új épületek községi adomóntességét megadták.

— **Adomány a szegényeknek.** Deutsch Bernát izr. hitközségi elnök, leánya esküvője alkalmából, 10 koronát adományozott Arad szegényei közt való kiosztásra.

— **Elertuntak.** Váradi (azelőtt Vankovics) Gyula, 42 éves váltóőr, ma reggel Budapesten a városligeti tó előtt levő köröndön föbelötte magát. Öngyilkosságát ugy követte el, hogy jobb lábáról levetette a cipőjét és lábujjával rántotta el a fegyver kakását. Holttestét a boncoló intézetbe vitték. — **Mike József** 36 éves napszamos az este félakasztotta magát a fővárosban, Szvetenay-utca 7/b. sz. alatti lakásán. Az öngyilkosságát még idejében észrevették és levágták az életuntat. Utthon ápolják. — Tegnapi délután 3 órakor a budapesti Bomba tér környékén Szorobits Margit, gödöllői születésü hajadon, cseléd, öngyilkossági szándékból a Dunába ugrott, azonban kimentették és még ölle szállították a Rókus-kórházba.

— **Kossák József** csász. és kir. udvari fényképész Templom utca 2. szám. Felveleket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— **A nagyérdemü közönséget** tisztelettel értesítjük, hogy Nádler Lajos női divat üzletében a szokásos leltározás kezdetét vevén, a leltározás egész tartama alatt, mint minden év ezen szakában, a tulterhelt raktár cikkei lehetőségig mérsékelt áron árusítatnak. Különösen felhívjuk a közönség figyelmét szönyeg, függöny és ágyterítő, valamint női és férfi divat nagy raktára.

— **Sok a csavargó.** Az aradi rendörségnek az idén felette sok munkát ad a városunkba nagy számban megszaporodott csavargók ellenörzése. A rendörség elé évek óta nem került annyi csavargó, mint az idén. Szóval a rendörség is megérzi a nehéz megélhetési viszonyokat.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősségei ruháztuk fel, ki elfozad minden a nyom-

dánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x** — **Figyelmeztetjük** t. olvasóinkat lapunk mai számának hirdetési rovatában megjelent „*Concordia sorsjegyek*” című hirdetésre, melynek főnyereménye 30.000 korona és huzása visszavonhatóanul 1901. június 25-én lesz.

Takács Zoltán bünpöre.

(Pénzhamisítók a törvényszék előtt.)

Harmadik nap.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 12.

A tárgyalás mai III. napján *Lenk* elnök elsősorban a beidéztet tanukat állította be a terembe, amely zsufolásig tömve volt hallgatósággal. Az elnök kijelentette előttük, hogy *péntekig* nem lesz reájuk szükség, addig nem kötelesek megjelenni, pénteken reggel azonban pontosan jelentkezzenek.

Majd bejelentette, hogy a védők száma kétfelével szaporodott, amennyiben ifj. dr. Székely Dezső és dr. dombovári Schulhof Géza ügyvédek rendelkeztek ki a törvényszék újabbán két vádlottnak védőjéül.

Ezután kezdetét vette a tárgyalás az elnök rendelkezésére *Csapó* Józsefet vezették be a terembe.

— Figyelmeztetem *Csapó*, hogy az igazat mondja, ne úgy mint tegnap, mert a tegnapi vallomását nem vehetjük figyelembe, mert az ellenkezik a tényállással. Mikor maga 20 frtot kapott Oravetzől is elment Baracsára Takács-hoz, mit mondott neki?

— Azt mondtam neki, van egy ember, aki zavarog rajtam a pénzcserálásért, ha akar a dr. ur néhány jó napot csinálni, eljöhöz velem legalább csinál egy néhány jó napot. Takács azt kérdezte tőlem, lehet-e lovagolni? Én azt mondtam rá igen. Erre késznek nyilatkozott velem jönni.

— Mikor elmentek Szelevénybe, maga meddig maradt ott s hová ment?

— Másnap reggelig, azután hazamentem Kunszentmártonba.

— Hát maga ott lakik?

— Igen.

— Kihez ment?

— A feleségemhez, Kállay Rózáliához.

— Hisz az nem a maga felesége.

Elnök ezután kérdést intéz hozzá az iránt: való-e az, hogy maga mondta Takácsnak, rendelkezjen gépet, továbbá hogy sűrűn érintkezett Takácsossal ennek Royal-szállodai lakásán?

Csapó: Ez nem igaz!

— Pedig vannak ám tanuk is erre.

— Szeretném őket látni.

— Ne busuljon majd, meg látja őket! Az sem igaz, hogy maga egy fekete paktkáskát vitt el Takács lakásából ki a vasuti állomás ruhatárába?

— Én nem vittem ki.

— Hát ki vitte ki?

— Egy hordár.

— Maga a rendőrség előtt azt mondta, mikor Takács kérdezte hol a táská, ön azt mondta, hogy Kállay Róza vitte ki.

— Akkor félreértette.

— Ön felvett Tóth Mihálytól 70 forintot, azzal, hogy 400 forintot ad majd érte.

— Én soha sem vettem fel Tóth Mihálytól pénzt.

— Hisz még mutatott is neki egy hamisítványt, a melyen két alak már ki is volt rajzolva.

— Ez sem igaz!

— Majd szemébe mondják a tanuk.

— Szeretném én azokat látni!

— Ön fel is ismerte a fővárosban hajtókat.

— Én nem ismertem fel. Mikor kijöttem, hozzám jött egy ember. Én csak sejtettem, hogy hajtó.

— A Dob-utcai lakásban mikor együtt voltak Oravetz, Gallai Kállay Róza és Csapó, akkor Gallai szemrehányást tett Oravetznek, hogy miért adott önnek több bankót, mint neki.

— Ez sem igaz.

— Az sem igaz, hogy ön mondta, hogy az Imre bácsi 4 darabot eladott?

— Nem.

— Ön azt is mondta, nem kell félni, van nekem egy bankhivatalnok ismerősöm, csak pénz legyen elég.

— Nem mondtam.

— A vizsgálóbíró előtt így mondta.

— Ha így van írva, akkor tévésen van írva. — Dehogyan van az tévésen írva, hisz alá is írta!

— Aláírtam, az igaz.

— De mondta is?

— Meglehet, hogy mondtam valamit, de nem tudtam magamat *finoman* kifejezni.

— Az sem igaz, hogy 1899. szeptember havában levelet kapott Gallai Imrétől, aki azt írta, hogy menjen Kunszentmártonba, jó üzlet van kilátásban?

— Ezt mondtam a rendőrségnél, de nem igaz. Azért mondtam, mert haragban voltam Gallával.

— Most nincs vele haragban?

— Most is.

— Hát akkor most miért nem mondja?

— Mert nem akarom ártatlanul belekeverni.

— Hisz ön akkor el is ment Kunszentmártonba azzal a 10 frttal, melyet Gallai küldött önnek. Itt ismerkedett meg Kállay Rózával s Vayékkal.

— Elmentem, de ebben nincs semmi.

— Ön azt is mondta, hogy Vay Lajos küldött Szentésről 600 frtot Takácsnak Berlinbe gr. Torekés névve.

— Ezt sem tudom.

— De hisz vallotta a vizsgálóbíró előtt? Sőt még azt is megjegyezte ekkor: Jól van felvéve a kihallgatási jegyzőkönyvem, csak azt jegyzem meg meg, hogy én kijelentettem Vaynak és Gallainak, hogy én tovább nem megyek bele!

A tárgyalást holnap folytatják.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi kereskedő tanuló ifjuság 1901 június 16-án, a városi nagytermében kereskedés. egyesület és az aradi kereskedők köre „Erzsébet” segélyalapja javára zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-díj: Személyenként 1 korona. Családonként 2 korona. Kezdeté délután 4 órakor, vége virradtkor. A multság kedvezőtlen idő esetén is megtartatik.

KOZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

— Az olasz bor az olasz kamarában. Megírtuk a minap, hogy az olasz borvám fölött megtörtént a döntés. Az olasz kamara tegnapi ülésén *Lurrotti* képviselő a kereskedelmi szerződésekről szólva, utal az Ausztria-Magyarországgal kötött szerződésről elhangzott hivatalos nyilatkozatokra és kiemeli az osztrák képviselőház által elfogadott borbepótlási törvényjavaslat fontosságát. *Lurrotti* azután a következő indítványt terjeszti elő:

A kamara hangoztatja annak szükségét, hogy az Ausztria-Magyarországgal kötött kereskedelmi szerződések megújításakor az olasz bor javára jelenleg fennálló kedvezmények biztosítottassanak.

— Fizesköteletelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizeteskeletelenségeket jelenti: Besnyő Lajos. *Nagy-Károly*. — *Alvincy Mihály, Karcag*. — *Kelner Béla Miskolc*. — *Kopp Mór*,

Bécs. — *Raus Vencel, Karlsbad*. — *Nitsch Adolf, Proboscht*. — *Dunde Markó, Imoski*.

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 12.

Déltőzsde. A buzakínalat kielégítő, a vételkedv győnge. Nyugodt iránzat mellett 18.000 métermázsas került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonafélék nyugodtak, zab szállár. Időjárás száraz.

Zárul 12 órakor:

Buza júniusra	8.16— 8.17
Buza októberre	6.95— 6.96
Rozs októberre	6.19— 6.20
Zab októberre	6.19— 6.20
Tengeri júniusra	5.50— 5.51
Tengeri júliusra	5.50— 5.51
Repce augusztusra	12.95— 13.05

Zárul 5 órakor:

Buza júniusra	8.20— 8.21
Buza októberre	8.25— 8.26
Rozs októberre	7.01— 7.02
Zab októberre	6.30— 6.31
Tengeri júniusra	5.50— 5.51
Tengeri júliusra	5.50— 5.51
Repce augusztusra	12.90— 13.—

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	677.50
Magyar hitelrészvény	682.—
Leszámitolóbank részvény	429.—
Rima-Murányi vasút részvény	498.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	669.50
Közuti vasút	573.—
Városi villamos vasút részvény	299.—

S z e s z ű z l e t.

— Június 12. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 129 korona hordó nélkül, per 100 liter 0/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslák: 12/80—13/— korona mmázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Június 12. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 76 — 80 fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogrammon súlyban — fillérig. Flatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 83 — 84 fillérig. Flatal közép páronként 251—320 kilogrammon súlyban 84 — 86 fillérig. Flatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 84 — 86 fillérig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon fe.üli súlyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Romániai eredei (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli súlyban 82 — 83 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogrammon súlyban 78 — 80 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 80 — 82 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak súly szerint és pedig a szokásos levonások mellett, egy kilogrammon súlyra fillerekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) súlyából az életre páronként 45 kilogrammon vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 40/o vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslelészám. Június 9. napján volt készlet 54.331 darab, Június 10. napján felhajtott — darab, Június 10. napján elszállított 519 darab, Június 11. napján maradt készletben 53.812 darab. Üzlet: Lanya

Hivatalos árfolyamok

a budapesti ár- és értéktőzsdén.

Budapest, június 12.

Magyar aranyáradék 40/o	119.—
Magyar koronajáradék 40/o	92.90
Magyar arany 41/20/o	120.75
Magyar ezüst 41/20/o	100.—
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.30
Magyar italmegváltási kötvény	99.90
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyerebménysorsjegy kölcsön	173.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	144.50
Osztrák papírjáradék	93.25
Osztrák járadék ezüst	97.90
Osztrák járadék arany	117.60
Koronajáradék	96.—
1860-iki államsorsjegyek	140.—
Osztrák magyar bankrészvény	1670.—
Magyar hitelbank részvény	683.—
Osztrák hitelbank részvény	681.—
Osztrák-magyar államvasút	671.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.08
Német birodalmi márka	117.45
London	240.15
Páris	95.30

NAPIREND.

Június 13. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Pádai Antal. — Protestáns naptár: Pádai Antal. — Görög-keleti naptár (május 31.): Herma vértanú. — A nap kél 3 óra 47 perckor, nyugszik 7 óra 41 perckor. — A hold kél 1 óra 18 perckor, nyugszik 4 óra 7 perckor.

Időjárás. Légnomás reggel 7 órakor 758.2 milliméter, délután 2 órakor 755.8 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor $C^{\circ} + 19.5$, délután 2 órakor $C^{\circ} + 26.6$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor K. 4, délután 2 órakor N. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire derült, délután 2 órakor felderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, helyenként csapadék, zivatarok, szeles.

Szabadságszerel emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsény-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Erekllye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Június 15. Az országos szállóoltványtelep részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósági termo.)

Június 16. Az aradi kereskedő tanuló ifjuság táncvigalma (Városliget.) — Az aradi polgári jótékony nőegylet közgyűlése (Városháza.) — Az aradi szabómunkások szakegyletének júniálisa (Csálai erdő.) — A budai atletikai-klub és az aradi atletikai-klub I. csapatának football matche-ja délután 4 óra 45 perckor (Waggongyár melletti terület.) — A Meteor kerékpár-klub házi versenye a simándi országuton délután 3 órakor.

Június 22. Csanádvármegye gazdaközöniségének táncmulatsága Mezőhegyesen (Kaszinó.)

Június 23. Az Aradi Nemzeti Szövetség közgyűlése. — Az aradi vas- és fémmunkások szakegyletének júniálisa (Csálai erdő.)

Június 24. Országos polgármester-kongresszus Aradon.

Június 29. Az öreg munkakeptelen elaggott iparosokat segélyező Rudolf-asztaltársaság júniálisa (Csálai erdő.)

Június 30. Az aradi kőműves segédmunkások önképző szakegyletének júniálisa (Csálai erdő.)

Július 7. Az aradi könyvnyomdászok szakegyletének júniálisa (Csálai erdő.)

Július 15. A magyarországi Minorita-káptalan nagygyűlése.

REGENY-CSARNOK.

Dawison bankja.

— Büntügyi regény. —

Irtá: Trowmann József.

Fordította: Hevesli Jenő.

[30]

(Folytatás.)

Stocker amint fölismerre a detektívét, hirtelen az ajtó felé iramodott, hogy elmeneküljön. De az ajtóban két rendőr utját állotta.

A detektív ekkor így szólt a megrémült bankárhoz:

— Elkésett, jó madár! Gondoskodtunk arról hogy meg ne szökhessék! Még egy fölvilágosítást kívánunk, melyet csak ön adhat meg.

— Mit akarnak tőlem? — szólt Stocker szorongva.

— Igen, Stocker ur, most az egyszer én fogom önt meggyónatni. — szólt Wilkie.

— És kicsoda ön? Én nem ismerem?

— Dehogy nem! Én Stanley Róbert vagyok, akit ön megcsalt meglopott és szökni kényszerített! — szólt Wilkie és hirtelen levette a hófehér alszakállát és parókáját.

— Atkozott! Elárultak! Végem van! — ordított Stocker, amint előtte állott az erős, szép fiatalemberré átalakult Stanley.

— Igen, hatalmamban van! És addig nem is fogom elbocsátani, míg meg nem teszi azt, amit kívánok.

— Mit akar, Stanley? — nyöszörgött Stocker.

— Naphtali csak az én ügynököm volt ebben a ügyben. Weir is ügynököm volt és Rider Elliot és társa is az én megbízásomban állottak a tőzsdén szembe önnel.

— Atkozott! dühöngött a bankár.

— Minden centtel, melylyel hitelezőiknek tartoznak, valósággal nekem tartoznak, valósággal nekem adósak, egykor annyira meggyötört áldozatuknak.

Stocker szinte őrjöngött dühében.

— Tudtam régóta, hogy maguknál a jelzett pénz! — folytatta Stanley.

— De én nem tudtam, hogy lopott az a pénz!

— Dehogy nem! A most aláírt nyilatkozatban éppen az ellenkezője bizonyítja. E mellett azzal is fegyházba juttathatom, hogy Holmes váltóját ezer dollárról tizezerre hamisították.

— Nem igaz! — kiáltott Stocker.
— Volt könyvelője, Hamlin, aki most az én szolgálatomban van, tanuskodhatik arról, hogy ön hazudik.

Stocker megtörve hanyatlott egy székbe. Arcát kezeibe temetve, kérdezte:

— Milyen feltételek mellett engednek szabadon? Óvjanak meg a följelentéstől! könyörgött aztán.

— Mindenekelőtt adjon írásbeli nyilatkozatot, hogy én csak eszköz voltam annak időjén az önök kezében és nekem semmi részem sem volt a gázságokban.

— Megadom, — nyöszörgött Stocker.

— Együttal elismeri, hogy egyedül ön volt a bűnös abban, hogy a vállalat oly csufosan megbukott. A másik föltétel az, hogy őszintén bevallja, mint jutott a jelzett pénz a kezei közé.

Stocker hosszas tűnődés után erre is késznek nyilatkozott és aláírta az az okiratot, melyben Stanleyt ártatlannak bizonyította.

— És a jelzett pénz? — kérdezte a detektív.

— Azt a pénztáros maga hozta irodánkba és ott Heck és egy harmadik személy jelenlétében fizette ki nekünk.

— Ez nem igaz. Palmer nem tartozott önöknek. Miért vitte volna akkor önkhöz azt a nagy összeget?

Stocker éppen valami hazugságon törte a fejét, mikor egy detektív belépett és valamit sugott Rimlernek.

— Éppen most kapok arról értesítést, hogy pompás fogást csináltunk, amely Stocker urat is érdekli.

— Engem már semmi sem érdekel! — jegyezte meg a bankár közönyös hangon.

A detektív gunyosan jegyezte meg:

— Ez még önt is fogja érdekelni: Tollert ma reggel a jelzett pénz egy részével elfogták Darell anyónál... Nos, Stocker ur, még most is habozik elmondani az igazat?

A bankár kétségbeesetten mondta:

— Ha Tollert elfogták, akkor ugy is hiába hallgatok.

— Ez lesz a legokosabb, amit tehet, — szólt a detektív. — Halljuk hát az őszinte valómást!

— Nos tehát: Toller a pénztáros első házasságából származott fia. Könnyelműsége folytán a fiatal ember sikkasztott és fokról-fokra sülyedt. Valódi neve Palmer Iram. Régebben Fair Edmund név alatt nagyszabású csalást követett el s e miatt a hatóságok keresték. Nagy díjat, gondolom ötezer dollárt tűztek ki a fejére.

— Erről én is tudok, — jegyezte meg Rimler.

— De akármily ügyesen értett is az átöltözködéshez, én rögtön felismertem, mikor üzletünkbe valami felvilágosításért megjelent. Az ötezer dollárt természetesen szerettem volna megkaparítani s ezért a fiatalembert magánirodámba csuktam.

— Ez jellemzi önt, — jegyezte meg Stanley epésen.

— A fiatalember, mikor látta, hogy el van áruva, azt az egyet kérte tőlem, hogy atyjának levelet írhasson és a történetekről értesítse. Megengedtük neki és az öreg pénztáros rögtön eljött, hogy rossz fiát láthassa. Időközben Godard Tamástól megtudtuk, hogy Palmer százezer dollárt vett föl a banknál, mely összeget Dawison Albert másnap nálunk kifizetni tartozott. Ezt a pénzt az öreg pénztáros, mint tőle megtudtuk, még zsebében tartotta. Az egész összeget követeltük akkor tőle váltásdíjjal a fiáért, aki bűnbánólag fogadkozott, hogy megjavul.

— Gazember! — kiáltott Stanley, nem tűrtetve haragját.

Kezdetben Palmer hallani sem akart az ajánlatunkról, de aztán látta, hogy mi szilárdan megmaradunk követelésünk mellett és fia is anyja emlékére könyörgött megmentéséért. Ekkor az öreg engedékenyebb lett s végül látva, hogy mi nem engedünk, átadta az egész százezer dollárt.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Június 12 —

Fehér Kereszt szálloda. Adler Richárd gyáros Berlin. — Steiner Sándor utazó Budapest. — Dózsa János magánzó Budapest. — Kanitz Gusztáv utazó Bécs. — Grünberger Mór utazó Budapest. — Rosenzweig Armin utazó Bécs. — Rosenberg Lajos utazó Bécs. — Pestőloer József magánzó Zürich. — Gróf Kinsky I. birtokos Budapest. — Flam Bernát utazó Bécs. — Ksaurihs Samu utazó Bécs. — Hosszuzafalasy Mihály karbecslő Budapest. — Ciment Armin utazó Bécs. — Beck Miksa utazó Bécs. — Winter Fülöp utazó Bécs.

Nádor szálloda. Engel Mihály pincér Borosjenő. Valkó Béla kereskedő Budapest. — Huszlay György utirtó Kisjenő. — Honok Sándor jegyző Beél. — Begner János magánzó N. Beeskerek. — Hunke Lajos őrnagy Budapest. — Varga Ferenc orvos Battonya. — Paskucz Mór esperes Világos. — Grisher Helén magánzó Lugos. — Fodor Manó jegyző Battonya. — Muresán Aurel plébános Berzova. — Molnár György birtokos Kunágota. — Ofner János birtokos Arad. — Fischer Jakab magánzó Szeged. — Vlader Juon földbirtokos Krakkó. — Braun Gyula gyáros Mezőhegyes. — Steusz Ferenc utazó Nagyvárad.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnái este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

Aradi nyári szinkör.

Csütörtökön, 1901. évi június hó 13-án:

Az aranykakas.

Bohózat 3 felvonásban. Irták: Blumenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv. Magyarosította: Fáy J. Béla. Zenejét szerző: Szentirmay Elemér.

SZEMÉLYEK:

Szikra Julis.	Felhő Rózi.	Gyárfás Béla.	Palágyi L.
Fürge Antal.	Szadai F.	Müller Ottó.	László Gy.
Dachsmayer Mezei Péter.		Flóris.	koldus Nemes S.
Erzsi, leánya Komlósy I.		Treszka	Billik Emma.
Liza, huga	Kalocsa R.	Bokros, úlnök	Szöke S.
Horváth	Bács Károly.	Emma, neje	Garai Ilona.
Klárka	Tomcsányi R.	Feri, pincér	Sólyom L.

Kezdete 8 órakor.

NYILTTÉR.*

Az Aradi Közlöny nyomdájában

2 szedő és 1 könyvkötő fiu

tanulóul

heti fizetés mellett felvétetik.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

80356—22642. F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérművek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni:

állomáson	f. évi június hó
Miskolcz	20-án d. e. 9 óra
Bpest ny. p. u.	27-én d. u. 3 óra

Budapest, 1901. évi május hó 21-én.

Az igazgatóság.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

24161—901. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetlenség és fölös szállítványok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés után, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárú raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

állomáson	f. é. június hó
Kecskemét	17-én
Nagyvárad	17-én
B.-Csaba	17-én
N.-Beeskerek	19-én
Kolozsvár	19-én
Fiume	19-én
Bpest dpart	20-án
Szabadka	20-án
Debreczen	20-án
Veszprém	21-én
Szeged	21-én
Kassa	21-én
Bpest-Józsefváros	24-én
Pozsony	24-én
Zágráb	24-én
Eszék	25-én
Arad	25-én
Temesvár J.-város	25-én
Győr	26-án
Ujvidék	26-án
Bpest. ny.	26-án
Pécs	27-én
Brassó	27-én
Miskolcz g. p. u.	27-én
Nagy-Szeben	28-án
Szatmár-Németi	28-án

Budapest, 1901. május hó 23-án.

Az igazgatóság.**KEFIR TEJ:**

kefir gombával erjesztett tej, mely a gyomor falán keresztül gyorsan felszívódik és ez által nagy táperővel bír.

A gyomor és bélhuzamra gyakorolt enyhe izgató hatása által az étvágyat és az anyagforgalmát élénkíti.

Előkelő orvosi vélemények alapján kitűnő gyógytápszernek bizonyult.

292 Kapható a „Hungária“ kávéházban is.

Sterilizált gyermekei**a legjobb gyermektápszer.**

Nélkülözhetetlen oly anyáknak, akik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálják. A csecsemő korának megfelelően hígítva. Teljesen bacterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag légmentesen lezárt palackban sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál. Kezelése egyszerű s a természetes táplálással egyenértékű Prospektust, árjegyzéket, használati utasítást kívánatra bérmentve küldünk.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György**gyógyászok;**

Sterilizált gyermekei, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézete.

Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatalából

6211—1901. sz.

Hirdetmény.

Ismételten fordult elő panasz, hogy a gyermekek sárgányoznak, amivel a vilámvezetékeket meg rongálják; sőt fennakadt zsinégek leszedése végett, arra fel is másznak.

Miután a villamvilágítási vezetékkel való érintkezés, midőn abban áram vezetve van, életveszélyes, miután a vezetékeken fennakadó sárgányzsinégek a világítás és távbeszélő használatát akadályozzák életbiztonsági és a közérdek szempontjából a sárgányozást Arad város részein hol villamvezeték van, betiltom és figyelmeztetem a szülőket és tanonctartó gazdákat, hogy gyermekeiknek, illetve tanoncaiknak a sárgányozást meg ne engedjék, mivel ha serdületben követi el, kihágást amennyiben a köteles felügyelet elmulasztása, a büntető törvénybe ütköző cselekményt eredményezni nem is fog szülőket, gyámot, vagy gazdát az 1879. évi XL. t.-cz. 27 §-a alapján szigorúan felelőségre fogom vonni.

Arad, 1901. május hó 11-én.

Sariot,
főkapitány

6151—1901. hh.

Hirdetmény.

A mezőgazdaságra hasznos állatok oltalmazása érdekében a nagyméltóságu földművelési m. kir. miniszterium 24655—1901. VII. sz. alatt kibocsájtott magas rendelete szerint a madarak, továbbá a denévér, vakondok (kivéve a virágos veteményes kerteket és csemete ültetvényeket, hol pusztíthatók) cziczikány fajok fajai (kivéve a vizecicikányt, mely a halászatra káros) és a sün védelemben részesítendő.

A ki a madarakat és a felsorolt emlős állatokat pusztítja, a madarak fészkeit és tojásait, fiait elszedi, vagy azokat hatósági engedély nélkül forgalomba hozza, kihágást követ el és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A felsorolt állatokat és madarakat élve elfogni vagy megölni, a madarak fészket, vagy tojásait elszedni csakis tudományos célra és hatósági engedéllyel szabad, ép úgy a hatósági engedély szükséges a madarak fészkeinek, tojásainak, nemkülönbén a felsorolt állatoknak élő, vagy holt állapotban való szállítására is.

Arad, 1901. május hó 15-én.

Sariot Domokos,
főkapitány.

M. kir. államv. budapest jobbparti üzletv.

14551—1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A kelenföld-győri II. vágány építésével kapcsolatban Szár állomáson létesítendő emeletes lak-épület és gazdasági udvar, továbbá Felső-Galla állomáson létesítendő III-ad osztályu felvételi épület, gazdasági udvar és szabadon álló árnyékszék megépítése körül végzendő nyilvános biztosítására ezenel nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkák mennyiségére vonatkozó bővebbi adatok, valamint az ajánlati minta, a pályázati feltételek, az ajánlati költség-számítás és egységárjegyzék, nemkülönbén az építési szerződés tervezete az alulírott üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályának (külső kerepesi uti házcsoport) hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megszerezhetők és ez alkalommal a tervek is megtekinthetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb 1901. évi június hó 15-ig déli 12 óráig az üzletvezetőség általános osztályában (titkárság) nyújtandók be eme felirattal: „Ajánlat a Szár és Felső-Galla állomásokon létesítendő magas építmenyi munkák végrehajtására.“

Bánatpénz fejében legkésőbb 1901. évi június hó 14-ig déli 12 óráig 3000 korona, azaz háromezer korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunkban lefizetendő.

Az értékpapirosok a budapesti és bécsi tőzsdén legutóbbi — 14 napnál nem régebb — utolsó árfolyam szerint, de névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

Takarékpenztári betétkönyvek bánatpénzül nem tehetők le.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel. A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fenntartjuk.

Budapest, 1901. június hó 1-én.

Budapest jobbparti
üzletvezetőség.**Huzás visszavonhatatlanul****1901 Junius 25-én.****Concordia sorsjegyek
á 1 korona.****Főnyeremény****30.000 korona értékű.****Ajánlja:****Az Aradi ipar- és népbank és
Wallfisch Ármin****A R A D O N.**

Telefon 387. városi és megyei.

BRAUN N. A.

festék és kenderaktárak

ARADON,

József főherceg-ut 12. és Forray-utca 7.

Ajánl saját gyártmányu olajfesték- és fenyőmázakat s minden e szakmába vágó czikkeket legjutányosabban,

Pontos és szolid kiszolgálás!

A Braun N. A.-féle 7512

Amerikai padlózománcz készítője.

Ezen padlófénymáz szagtalan, mosható és röktön szárad. 1 kgr. 90 kr.

Vidéki rendelések postafordultával.

A k r o k n a i k ö r j e g y z ő s é g n é l

közigazgatási pályára készülő

ifju 818

g y a k o r n o k u l f e l v é t e t i k .

825—1901. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hada Tódor pankotai lakos végrehajtható, Frugea Fruzséa Tódor pankotai lakos végrehajtást szenvedett elleni (végrehajtási ügyben) 132 korona 30 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben a világi kir. járásbíró területén lévő, Aradmegyében fekvő, a pankotai 1896 számú tkjvben A. + 1 sor. 564/b. hrsz. a. felvett 1/6-od részben Frugea Fruzséa Tódor végrehajtást szenvedő és 5/6-od részben Fruzséa Toma, Frugea Fruzséa György és Frugea Fruzséa Katalin, mint végrehajtás alatt nem állók tulajdonául bejegyzett üres telek ingatlanságra az árverést 740 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi augusztus hó 13-ik napjának délelőtti 10 órakor Pankota községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 74 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világoson, 1901. évi február hó 28-ik napján.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság

Aknay,

kir. járásbíró.

825

S Z E P L Ő

májfolt, bíbros bőrvörösséget és mindennemű arcztiész-tétlenséget bámulatos rövid idő alatt elmulaszt a Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Használata rendkívül kellemes, a bőr által azonnal teljesen felszívódik minek következtében az arcznak szép ifju bájút kölcsönöz. Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya crème hatását nagyban emeli az ugyanazon szerekből készült és rendkívül kellemes illatu

Ibolya-crème szappan á 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Ban de Violette de Hajós.) Ezen higiénicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérliliom és rózsaszínűben tündöklő varázssos színt kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkotórészekből álló, jól tapadó és teljesen ártalmatlan powder az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, rózsaszínű és crème színben. Készítményeim a párisi és londoni higiénikus kiállításon, aranyérmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok halálratokkal elismerve!

Hajós Árpád

gyógyszerára és gyógyvegyészeti laboratóriumában
ARAD, Andrassy-fér 22. szám. a megyeházzal szemben és VOJTEK és WEISZ uraknál.

1693—1901. mp.

Hirdetmény.

Értésére adom mindazon egyéneknek, kik selyemtenyészettel foglalkoznak, hogy azon eperfékről, melyek 10 cm. átmérővel még

nem bírnak s melyek ennek megjelölésül mésszel megjegyztettek, leveleket, vagy galyakat tépni tilos.

Arad, 1901. évi május hó 23-án.

Salacz,
kir. tanácsos,
polgármester.

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula fűszerkereskedő cég.

Városi és megyei telefon 248.

Szakszerű baromfi-hizlalda Aradon, Demeter-utca 109/a sz.

Van szerencsém Arad város és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy szakszerűen berendezett, tejkeveréssel hizlalt

baromfi hizlaldát baromfi tenyészdével összekötve létesítettem.

A baromfiakat élve, vagy ölte, tisztítva, suly szerint a napnak bármely órájában a fogyasztó közönség kényelmére díjtalanul házhoz szállítom.

Tekintettel azon körülményre, hogy nagyrészt saját tenyészdémben termelt baromfiakat hozom forgalomba, úgy az állatok egészségéért szavatosságot vállalok. Ezt annál inkább tehetem, mert telepem az erre hivatott törvényes orvosi ellenőrzés alatt áll.

Czélom, hogy mérsékelt árain és pontos kiszolgálás által a fogyasztó közönséget minden tekintetben kielégítek.

Amidőn még kérem a nagyérdemű vevő közönség szives jóindulatu pártfogását, vagyok

kiváló tisztelettel

Müller József.

Lakás: Kápolna-utca 28. szám.

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula fűszerkereskedő cég.

Aradi nyomdarészvénytársaság könyvnyomdája.

F i a t a l

német-magyar

levelező,

ki a könyvelésben jártas, egyelőre szerény igényekkel

kerestetik.

Sajátkezű magyar és német ajánlatokat „Ügyes” czim alatt a kiadóhivatalba kérek. 828

KOCH DÁNIEL

kerékpar és varrógépraktár, villanyos osengő berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. 656

A gurahonczai ciment - gyárban

felnőtt 795

napszamosok, valamint tizenöt évnél idősebb fiuk és nők állandó munkát kaphatnak.

1631—901. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólírott községi előjáróság ezennel közhírré teszi, miszerint Uj-Szent-Anna község vadászterülete f. évi június 23-án Uj-Szent-Annaközségében, d. e. 9 órakor 6 egymást követő évre, vagyis 1902. évi január hó 1-től 1907. évi december hó 31-ig nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

Uj-Szent-Anna. 1901. június hó 10-én.

Zorád Ferencz,
jegyző.

Csizer János,
bíró.

829